ARARATIAN SARDARABAD

BUENOS AIRES AÑO XIV Nº 772 Miércoles 14 de Setiembre de 1988

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

Editorial

Bodas de oro o una cena más?

El viernes 2 de setiembre pp. se llevó a cabo, en el "Centro Armenio", la celebratoria de las Bodas de Oro de la consagración de la Iglesia Catedral San Gregorio El Iluminador de Buenos Aires ofrecida por el Obispo de la Diócesis de la Iglesia Apostólica Armenia en la Argentina, S.E. Monseñor Krikoris Pouniatian, y el Consejo Directivo de la Institución Administrativa de la Iglesia Armenia.

Una numerosa concurrencia se había dado cita en este acto, muestra cabal de la simpatía e interés que había despertado entre nuestra comunidad tan importante acontecimiento.

En mesa de honor era presidida por Monseñor Pouniatian, a quien acompañaban altos dignatarios de Iglesias Cristianas, representantes del Ministerio de Relaciones Exteriores y Culto, invitados nacionales y de la colectividad armenia. La cena fue precedida por un recepción en los patios cerrados del Instituto San Gregorio El Iluminador (ex Colegio Arslanian), y dió comienzo pasadas las 23. En el transcurso de la misma se desarrolló un programa artístico que duró más de cuarenta y cinco minutos, hubo un discurso corto y conciso del presidente de la Institución Administrativa de la Iglesia Armenia, Sr. Eduardo Seferian, y otro pronunciado por el Sr. Jorge Nikotian, hijo del máximo benefactor de la Catedral, para finalizar con el padrinazgo de 50 feligreses que, donación mediante, apagaron las cincuenta velas de la torta aniversario. He aquí la crónica objetiva y fría de una cena. A la postre, una cena más.

Porque aquí vienen los interrogantes: ¿acaso no se debía reseñar allí la historia de estos cincuenta años? hablar de sus fundadores, de sus ideales y en medio de qué sacrificios y dificultades se construyó el templo? de quienes los siguieron a ellos y apuntalaron la obra iniciada, hasta hacerla llegar a nuestros días?.

De los altos prelados que nos distinguieron y distinguen con su orientación cristiana, humana, patriótica y filosófica, como lo fue uno de los más grandes teólogos y pensadores de nuestra época el Arzobispo Karekin Jachadurian, quien fuera luego Patriarca de la Silla Apostólica de Constantinopla? como lo fue Monseñor Sion Manoogian, actual presidente del Santo Sinodo de la Iglesia Apostólica Armenia? o del extinto Monseñor Papken Abadian, quien dió su vida en la lucha por darnos una sociedad más unida y hermanada? o del joven y dinámico obispo Krikoris Pouniatian? o del Archimandrita Harutiun Mouchian, con su invalorable obra educacional? de archimandritas, curas, diáconos, coros, directivos?...

continúa pág. 7

Llega a Buenos Aires la señora Louise Simone Manoogian

El próximo lunes 19 del corriente arribará al Aeropuerto de Ezeiza, procedente de los Estados Unidos de Norteamérica la **señora Louise Simone Manoogian,** Vicepresidenta Ejecutiva del Consejo Central de UGAB mundial.

La señora Simone viaja a nuestra ciudad especialmente invitada por la Comisión de Damas de la filial Buenos Aires de la Unión General Armenia de Beneficencia, y lo hace con el objeto de presidir los actos celebratorios del 30º aniversario de dicha Comisión.

Entre otros actos preparados en su homenaje, la señora Simone presidirá la Cena Danzante que, con motivo de este trigésimo aniversario, tendrá efecto el sábado 24 de setiembre a las 21.30 horas.

Posteriormente, la señora Louise Simone visitará las comunidades armenias de Córdoba, Montevideo y San Pablo.

Nuevamente se moviliza Armenia

La siguiente es una información extraída de Clarín del domingo 11 de setiembre.

Moscú, Erevan 10. En una nueva ola de protestas por Nogorny Gharabagh, miles de manifestantes colmaron a noche las calles céntricas de Erevan. Según la información más de 200 mil personas salieron a las calles de la capital Armenia para protestar contra la **política intimidatoria de las autoridades y la continua detención de activistas** que presionan por la devolución de la región autónoma.

La manifestación del viernes por la noche, donde algunos llegaron a exigir la independencia de Armenia ante la URSS, se desarrolló en la Plaza de la Opera de Erevan pero, según las mismas fuentes, **se están produciendo marchas espontáneas en toda la capital.**

Los organizadores de la protesta dijeron que ésta se repetirá todos los fines de semana hasta tanto el gobierno dé una "respuesta convincente" sobre el tema. Asimismo un grupo de jóvenes activistas inició una huelga de hambre para protestar contra los arrestos y la represión policial.

Algunos periodistas pudieron constatar en Armenia la impopularidad del Secretario Mijail Gorbachov, a quien en la manifestación se acusó de "mentiroso", de "promesa fallida" y "dictador de la vieja guardia".

COLEGIO MEKHITARISTA
Comisión de Padres

Presenta: el Recital Anual del Conjunto
Música Armenia 100 x 100
Viernes 14 de octubre de 1988, 21 horas.
Auditorio del Colegio: Virrey del Pino 3511, Capital
Rogamos puntualidad

Lutufyan Hnos. S.A.

Fábrica de pañuelos y toallas
Estamperías
y tintorerías de hilados
Larrea 738 **Cap. Fed.**
Francia 275 **San Martín** (Pcia. de Bs. As.)

El 6 de Setiembre a las 19 horas inaugura en la Galería Jacques Martínez su exposición de pinturas
JORGE DEMIRJIAN
La muestra se prolongará hasta el 24 de Setiembre

JACQUES MARTINEZ Arte Contemporáneo
Florida 948 - 1° Piso TE. 311-4028 Buenos Aires
Lunes a Viernes 10,30 a 13 y 16 a 20 hs. Sábados: 10,30 a 13 hs.

PROFESIONALES

CONTABILIDAD IMPOSITIVA

Dr. Juan Carlos Merdinian
Abogado
Rondeau 578 TE. 051-45215
CORDOBA

ABOGADOS

Dr. Ricardo Delanian
Estudio Contable Impositivo
Contador Público U.N.C.
Entre Ríos 263 1° 4
T.E. 3-1141 **CORDOBA**

Para las cuatro estaciones
y todas las edades
Lanas "Hetesia"

DAMNIFICADOS

Autos y Camiones robados
Erevan S.A. los localiza en cualquier parte del país
•Verificación por Rayos Laser
•Sistema Computarizado
Sarandí 461, 2° A Capital TE. 941-9969 - 42-3915
-Atención las 24 horas-

PROFESIONALES

MEDICOS

Dra. Azaduhi Libertad Telecemian de Anger
Médica - Psicoanalista
Miembro adherente de la Asociación Psicoanallstica Internacional
Tratamiento de Familias, Parejas, Adolescentes y Adultos.
Billinghurst 1663 P.B. D **TE. 826-9267 91-8332**

ESCRIBANO

GREGORIO HAIRABEDIAN
ESCRIBANO
Av. Roque S. Peña 570 **331-5761 34-1579**

SanPablo

Paren Bazarian homenajeado pela marachá no dia dos pais

No dia 12 de agosto, a Sociedade Beneficente e Cultural Marachá realizou a tradicional comemoracao do "Dia dos Pais".

O evento reuniu significativa parcela de nossa coletividade, destacando-se a presenca das seguintes autoridades: Bispo Datev Karibian, Prelado Titular da Diocese Apostólica Armenia do Brasil; Bispo D. Vartan W. Boghossian - Exarca dos Armenios Católicos na América Latina; Mons. Gabriel Chadarevian, da Paróquia Armenia Católica Sao Gregório Iluminador; Padre Boghos Baronian, da Igreja Apostólica Armenia Sao Jorge; Siragan Abaklian - Presidente da S.B.C. Marachá; além de representantes das diversas entidades armenias.

Na festa, que teve como apresentadores Paulo Aprikian e Takui Sarkissian, Paren Bazarian foi homenajeado pela diretoria da S.B.C. Marachá, recebendo a título de "Pai do Ano". O Presidente da S.B.C. Marachá, Siragan Abaklian agradeceu a presenca dos convidados e, em seguida, o apresentador leu uma biografia e uma entrevista revelando o perfil do homenajeado.

Paren Bazarian, que nasceu em Marach (Armenia Ocidental), em 15 de novembro de 1913 e que desde 1929 vive no Brasil, teve oportunidade, entao, de relembrar alguns fatos de sua vida.

Casado desde 1947 com a Sra. Regina Bazarian, pai de dois filhos (Artur, casado com Vera Giancolli e Ivany, casada com Mouses Vosgueritchian) e avo de quatro netas: Carla, Renata, Andréa e Simone, Paren Bazarian é um homem identificado por muitos méritos. Sua bondade e seu espíritu de armenidade se evidenciam nos muitos feitos filantrópicos que realizou, a tal ponto que desde 1964 deixou suas atividades comerciais para, juntamente com sua esposa, dedicar-se a obras de filantropia.

Pode-se destacar dentre as muitas atitudes beneméritas do casal Bazarian a doacao á UGAB, em 1973, de um terreno com 204.000 m2, para servir as necessidades sociais, culturais e esportivas da coletividade armenia do Brasil, denominado Parque Armenio; o patrocínio de um Fundo Cultural da UGAB, criado em 1983, com o objetivo de servir de apoio e incentivo a todos os jovens armenios que se interssam e demonstram amor a história e cultura armenia; e a doacao de uma valiosa propriedade para manutencao de escola da UGAB, que em reconhecimento leva o nome "Paren e Regina Bazarian".

Paren Bazarian foi presidente da SAMA; fundador da S.B.C. Marachá, entidade que chegou a presidir; membro do Conselho Central da Igreja Apostólica Armenia do Brasil; é sócio benemérito da UGAB e a ele foi outorgada uma Bula Pontifical, em 1980, por S.S. Vazken I - Katholikós de todos os armenios.

O presidente da S.B.C. Marachá ofereceu ao "Pai do Ano" um cartao de prata e, na ocasiao, o Bispo Datev Karibian parebenizou a S.B.C. Marachá pela festa, cumprimentando também todos os pais presentes e destacando as qualidades de Paren Bazarian e de seus familiares; em seguida, abencoou a mesa.

A modéstia, o espírito generoso, altruísta e filantrópico sao qualidades do homenajeado, conforme destacou o Prof. Jacob Bazarian, falando na cerimonia em nome da família Bazarian. Ele afirmou também, que Paren, hoje, "do ponto de vista financeiro nao é rico. Mas, do ponto de vista moral, é um milionário", e concluiu, "é um homem exemplar, de luta e de perseveranca, de amor a família, a comunidade e a Pátria".

A noite em que foi homenajeado o "Pai do Ano" foi marcada por muita alegria,

EXTERNATO JOSE BONIFACIO COMEMORA 60° ANIVERSARIO DE FUNDAÇÃO

Convida Para

Jantar Dançante com a Participação do Conjunto "Musica Armênia 100%"
DATA: 16 DE SETEMBRO DE 1988
LOCAL: SALÃO DO CLUBE ARMENIO
HORARIO: 21:00 HORAS
Convites pelo telefone 228-8597

/Brasil

endo a parte artística sido brilhantada pelo casal Marlee e Jorge Gazebayukian, ádia Bazarian, Anita Bazaan, Olga Burjakian, Hildalea aidzakian, Sirpui Ablakia e ela pianista Sirvart Moumdjian. Aos convidados foi servido um excelente jantar organizado pelo Departamento Feminino da Marachá, entidade responsável por esta justa homenagem ao homem que honra sua família, seus filhos e todos os armenios, por sua pobreza de caráter e que como benemérito nao deixou de ofercer sua contribuicao as Igrejas e Instituicoes Armenias, bem como ao Jornal Sardarabad. Parebéns Marachá, pela feliz escolha. Parabéns Sr. Paren Bazarian e que a Armenia possa sempre contar com filhos capazes de seguir seu exemplo de vida.

No final da festa todos os pais presentes receberam uma lembranca e D. Vartan Boghossian parabenizou a Marachá, encerrando o evento.

No domingo, 14 de agosto, foi celebrada missa de acao de gracas na Igreja Apostólica Armenia Sao Jorge, com a presenca de grande número de fiéis e de toda a família Bazarian.

do grupo "Jovens a Armênia III"

No dia 20 de agosto passado, na sede da UGAB, em clima de grande alegria, foi realizada mais uma atividade do Grupo "Jovens a Armênia III", que prepara-se para visitar a Mãe-Pátria em julho de 1989.

Na "Festa Brega", como foi denominado o evento, os 19 jovens que integram o grupo deixavam bastante evidente o entrosamento e a amizae que já existe entre eles e que será um fator muito importante para o êxito desta atividade que tem o apoio de SPURK e da UGAB.

Definir o significado do termo "Brega" ficou muito fácil para o público que participou da festa, todos os jovens estavam vestidos no estilo desejetado do tipo "brega", que é de inconteslável mal gosto e o local também foi decorado seguindo a mesma linha, mas tudo, é claro, com muito bom humor, e com o toque de alegria que já é patente nas ati-

Tem inicio a 13ª Copa Armênia da UGAB

A coletividade armênia de São Paulo e, em especial, os jovens estão em clima de muita empolgação, pois no dia 27 de agosto passado teve início a 13ª Copa Armênia da UGAB.

O público lotou o Ginásio de Esportes Hagop Mavian da UGAB para ssistir a Solenidade de Abertura deste evento esportivo realizado anualmente, que teve início com odesfile de delegações representando as equipes participantes da Copa: UGAB; CLUBE ARMENIO; SOC. BENEFICENTE E CULTURAL MARACHA - UJA - JEA - MOCIDADE LUZ % EXTERNATO JOSE BONIFACIO e HMM (União Desportiva Armênia).

O desfile recebeu calorosos aplausos da torcida e teve também a presença de alunos da Escola Paren e Regina Bazarian da UGAB, do Externato José Bonifácio e do Grupo Escoteiro Armênia.

Com as equipes perfiladas na quadra, foi executado o Hino Nacional Brasileiro, pela Banda da Polícia Militar de São Paulo e, em seguida, o presidente da UGAB, Zaven Der Haroutiounian, falou sobre a importância da Copa Armênia, que é um elo de integração entre os jovens da colônia, destacando também a participação das novas equipes: HMM e Externato José Bonifácio.

O jovem Ara Agopian, da UGAB, proferiu, em nome dos demais companheiros, o "Juramento do Atleta" e, após a mensagem e benção do Bispo Datev Karibian: - Prelado Titular da Diocese Apostólica Armênia do Brasil - as delegações deixaram a quadra sob novos aplausos do público.

Um espectáculo apresentado pela equipe de ginástica olímpica da Secretaria de Esportes de Osasco impressionou a todos pela habilidade demonstradas pelos atletas nos exercícios acrobáticos apresentados.

O primeiro jogo foi disputado pela UGAB e HMM, na categoria futebol de salão principal, uma das 15 modalidades esportivas que estão programadas para esta Copa. Em seguida outros três jogos foram realizados, com seis euipes de futebol de salão principal e, a julgar pelo clima de competitividade e amizade que caracterizou este primeiro dia, a Copa Armênia mais uma vez verá realizada sua meta principal: estimular a armenidade entre os jovens de São Paulo.

A solenidade de abertura contou com a presença das seguintes autoridades: Bispo Datev Karibian - Prelado Titular da Diocese Apostólica Armênia do Brasil: Padres Yesnig Guzelian e Boghos Baronian, da Igreja Apostólica Armênia São Jorge; Rev. Aharon Sapsezian - Pastor Emérito da Igreja Evangélica Armênia; os sócios beneméritos da UGAB, Paren Bazarian e Eranuhy Mavian; o presidente da UGAB, Zaven Der Haroutiounian; além de representantes de entidades armênias e alunos da Escola Paren e Regina Bazarian da UGAB e do Externato José Bonifácio, liderados por suas respectivas diretoras.

Agrupación Scout San Vartan

en su XXX aniversario invita a la
Va. FERIA DEL PLATO
con los mejores platos y los mejores precios
(tarjetas de crédito)
también Karoke
con buffet de salchichas y cerveza
Viernes 23 de setiembre, a partir de las 20 hs.
Virrey del Pino 3511

UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA
Comisión de Cultura
Exposición Muestras Plásticas
Inauguración: Lunes 19 de Setiembre 20.30 horas
Entrada Libre
1322

ESTUDIO JURIDICO
Dr. Bautista Kuyumdjian
Dr. Gabriel E. Williams
Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams
Dr. Javier B. Kuyumdjian
TUCUMAN 1438 PISO 7º
T.E.: 40-6809 / 7112 / 49-7049

U. G. A. B.
ARMENIA 1322 - BS. AS.
773-2820 y 772-2617

Informamos a nuestros miembros activos que los poderes de la 75ª. Reunión General Ordinaria de la U.G.A.B. Mundial están a su disposición.
Solicitamos que hasta el día 15 de Setiembre de 1988 pasen por Secretaría para llenar los formularios.
Consejo Directivo

CORO SHNORHALI
Ciclo Coral del Buenos Aires Bauen Hotel
Callao 346 - Buenos Aires
CONCIERTO
Sábado 17 de setiembre, 20 horas

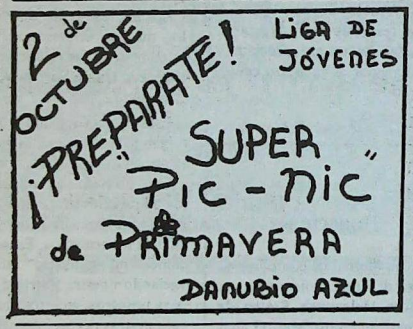

PROMOCION 1989
Tradicional Cena de los Viernes
a partir de las 20.30
con los tipicos platos de la cocina armenia
Armenia 1322

AGRUPACION GENERAL ANTRANIK
Segunda Semana Scout Sudamericana
8, 9 y 10 de Octubre 1988
Lema: **"Scouts en acción ejemplo de unión".**

Asesoria técnica en riesgos industriales y contratación de seguros generales
ATENCION ESPECIAL A LA COLECTIVIDAD ARMENIA
Bme. Mitre 777 7º B. Capital
TE. 49-1942/1886

El Comité de ...dio y televisión de Armenia ...remió a Roberto Patatian

Como lo hace anualmente, el Comité Estatal de Radio y ...levisión de Armenia lanzó ...mbién en 1987 su Concurso ...ultural que, en este caso, se ...fería a un trabajo de opinión ... torno al Decreto aprobado ... 1917 por el Consejo de Ministros de Armenia acerca de Armenia Occidental y sobre los fundamentos de la unidad de los armenios en la Diáspora, y ¿por qué la actual Armenia es la Patria de todos los armenios?

El licenciado Patatian tomó con dedicación el estudio de estos temas y, tras un tiempo prudencial, presentó un meduloso trabajo que, analizado por el Comité de Relaciones Culturales con los Armenios en la Diáspora, le mereció uno de los dos primeros premios, consistente en un viaje por dos semanas a la República de Armenia.

Nos congratulamos de que uno de los dos importantes premios de esta justa literaria haya recaído en un connacional residente en la Argentina, y felicitamos al Licenciado Patatian por el galardón conquistado.

Donaciones

Con motivo de cumplirse 40 dias del fallecimiento de la señora **Haiganuch Esaian de Lanari**, su esposo Mario Lanari, sus hijos y demás familiares, donan al Fondo Educativo Nvart y Melik Kafafian (UGAB), la suma de A 250.

Con motivo del fallecimiento del señor Eghia Tourabian, el señor Avedis Achdjian, su esposa e hijas donan a Sardarabad la suma A 200.

Eghia Tourabian su fallecimiento

El 5 del corriente se produjo en esta ciudad el fallecimiento del miembro de esta comunidad, señor **Eghia Tourabian**, esposo de la señora Takouhí Gulesserian y padre de Krikor Tourabian.

El sepelio de sus restos puso de manifiesto el profundo pesar que su desaparición provocó a parientes y amigos.

La emigración de la Patria

Un Editorial de Abaka

La emigración de la Patria que ocurre actualmente, está estrechamente ligada con los desplazamientos que durante el último cuarto de siglo son una realidad dentro de la Diáspora armenia, y que se mueve desde Medio Oriente hacia América del Norte y Europa. La corriente de emigrantes, guiándose por una perspectiva de mejores condiciones de vida, se inició en los comienzos de la década del sesenta y aún continúa. No desconocemos las condiciones políticas que obligan a las masas de las comunidades armenias del Oriente Medio a abandonar sus hogares. Desgraciadamente, son estos nuevos emigrantes del nuevo mundo quienes juegan un papel censurable al alentar el sentimiento de abandono de la Patria por parte de sus parientes, cercanos o lejanos, residentes en Armenia, haciéndoles ver con una lente de aumento las bondades de su nueva vida lo que, frecuentemente, no corresponde a la realidad.

Deslumbrado por el repique de tambores que llega desde lejos, el importante número de armenios emigrados de la Patria, una vez establecidos en los Estados Unidos, reflexionan sobre el error cometido, y con frecuencia terminan disgustándose con el círculo de amigos o parientes que los alentaron, y vuelcan su disconformidad contra las condiciones imperantes en el nuevo país. Reflexionan con dolor -cuando ya es tarde - que la libertad individual y la facultad de decidir su destino sin limitaciones impuestas desde arriba, no conducen hacia la felicidad, tal como ellos soñaban.

Lo que más nos preocupa en esta situación es el estímulo que la emigración de Armenia recibe de parte de círculos extraños, con ocultos propósitos políticos. Consideramos valiosos los resultados del diálogo Gorbachov-Reagan, y entre los más significativos está el que permite emigrar a los miembros de las minorías nacionales extranjeras que deseen irse de la Unión Soviética, particularmente con respecto a los hebreos.

Esta nueva situación brinda a los ciudadanos soviéticos de origen hebreo la posibilidad de emigrar a su patria, Israel, para aportar su esfuerzo al crecimiento de su tierra.

Esta disposición, lamentablemente, da motivo a los círculos políticos externos anti-armenios para que, argumentando la defensa de los derechos humanos, hagan posible la emigración de los armenios. Esas turbias fuerzas políticas, organizaciones "humanitarias" internacionales, nos hacen un "bien" vaciando nuestra Patria de sus habitantes naturales, cuando para nosotros, en estos momentos en que se habla de recuperar nuestras tierras internas, el crecimiento demográfico es vital.

Nosotros siempre consideramos a la Armenia actual como la base de la Causa Armenia y el núcleo de la Patria íntegra que será realidad con la liberación de nuestras tierras usurpadas.

La etapa política a la que nos enfrentamos hoy, es mucho más propicia a nuestra Causa que en las décadas pasadas.

Pero resulta que, en esta etapa decisiva, somos nosotros mismos quienes pisoteamos nuestros intereses nacionales, tomando irresponsablemente el camino de la emigración, abandonando la Patria.

La "cálida preocupación" del Departamento del Estado norteamericano para que los armenios dejen su Patria y vayan a establecerse en los Estados Unidos o en cualquier otra parte, de acuerdo con su libre voluntad, tiende a minar nuestro esfuerzo colectivo para la justa solución de la Causa Armenia por la devolución de nuestras tierras.

No olvidemos que este mismo Departamento de Estado se rehusa tercamente a reconocer la realidad del Genocidio Armenio, y desde hace varios años hace fracasar, presionando solapadamente, la aceptación por parte del Congreso del documento armenio.

Es así que, una vez más, nos convertimos en juguete en manos de los directores del circo político, los que desde lejos, pero con métodos severos, han creado una mentalidad de pánico emigratorio entre los habitantes de Armenia.

Antes de que la situación actual alcance proporciones más serias, es necesario que nosotros, los armenios de la Diáspora, tomemos medidas para que dentro de nuestras posibilidades, hagamos frente a la crisis creada por la emigración de la Patria.

No podemos sentarnos con los brazos cruzados ni rumiar disculpas con razonamientos filosóficos o, desesperanzados y abúlicos, hacer predicciones negativas sobre el futuro.

Antes que nada tiene que detenerse la labor que se lleva a cabo en la Diáspora y especialmente en Los Angeles, directa o indirectamente, propiciando la emigración, por parte de algunos sectores del pueblo - emigrantes recientes, oportunistas, y los que, con propósitos ocultos, hacen la apología del abandono de la Patria -, quienes inconcientemente llevan agua al molino de las fuerzas políticas anti-armenias.

Los círculos políticos, que en los momentos más desgraciados de nuestro pueblo permanecieron indiferentes a nuestros padecimientos, de pronto se presentan como nuestros "benefactores", con una **masacre blanca**: con la emigración amenazando la existencia de nuestra Patria.

En segundo término, en la actualidad, la Diáspora armenia se encuentra, en términos generales, en una posición de prosperidad envidiable, especialmente dentro de los Estados Unidos. Contamos con benefactores considerablemente ricos, quienes, con distintos propósitos y destinos, han efectuado generosas donaciones para la concreción de grandes *obras o* para cubrir diversas necesidades de la Diáspora. En otras ocasiones ellos mismos se han hecho cargo de la reconstrucción de iglesias y monumentos en la Patria.

Ha llegado el momento de elaborar planes de ayuda económica a Armenia que tiendan a solucionar sus necesidades actuales. La preservación de nuestra secular y pétrea herencia histórica es, indudablemente, un problema de primerísima importancia.

Sin embargo, son importantes y vitales los problemas del presente inmediato vinculados con el pueblo armenio y que requieren de examen y solución. Esto es posible realizarlo con la creación de empresas que tiendan al mejoramiento del nivel del quehacer diario, con la incorporación de especialistas de la Diáspora con experiencia en el mundo comercial y de servicio. De esta forma será posible lograr el desarrollo del nivel de vida del pueblo de Armenia, crear condiciones de trabajo y progreso más favorables, lo que podrá neutralizar en buena medida el "encanto" desorientador de los lemas que predican la emigración.

También tenemos una palabra para los círculos estatales patrios. Es evidente que con el advenimiento de la nueva política gorbachoviana, toda la Unión Soviética está atravesando una etapa de transición, de la que Armenia no puede quedar al margen. Esto ha creado un estado de ánimo de incertidumbre en el gobierno y pueblo patrio. Se señalan los errores del pasado, se hacen propuestas para alcanzar soluciones, sin embargo, no se toman medidas prácticas ni se dan pasos positivos de manera significativa; da la impresión de que los altos círculos gubernamentales estuvieran contagiados de una fiebre interna de antagonismos. Tal estado de ánimo negativo divide nuestras fuerzas y no podemos, con esfuerzos estatales sintetizados, realizar gestiones fructíferas ante organismos estatales más altos, con vistas a la concreción de nuestros propósitos nacionales, de los cuales el más actual y urgente es el de Artsaj y Najichevan.

Estamos seguros de que pronto se disipará la bruma, podremos ver con más claridad y sabremos dar justa prioridad a aquellos problemas que están relacionados con nuestro futuro y que, para su realización, necesitan que la cooperación entre la Diáspora y la Patria sea total.

Pero debemos movernos con celeridad para evitar sorpresas catastróficas.

...vedjian

La nueva Alicia

Tras muchos años de ausencia, la escritora Alicia Guiragossian volvió a su país, la Argentina, visitó su ciudad natal, Córdoba, y volvió a vivir rodeada de amigos y admiradores, así como del cariño que le brindaron las colectividades armenias de Buenos Aires y Córdoba a través de la invitación formulada por la Unión General Armenia de Beneficencia.

A Alicia Guiragossian la conocí de joven, cuando declamaba poesías en los actos culturales de nuestra colectividad; la veía también bastante a menudo en la Facultad de Derecho de la Universidad de Buenos Aires, donde yo era un principiante y ella prácticamente culminaba su carrera de abogacía.

Recuerdo cuando en el año 1967 viajó a la renacida Armenia con sus poemas y a su regreso, muy entusiasmada, vertió una charla sobre sus impresiones de ese viaje, la que con el auspicio de Liga de Jóvenes de Parecordzagan se realizó en un salón del barrio de San Telmo. Por aquel entonces, ella ya se iba perfilando como una promesa en las letras. Pero para nosotros era Alicia, y la alentábamos porque era nuestra; una propagandista más de nuestra armenidad. Se iba destacando su personalidad; era una brillante promesa.

¡Qué orgullosa puede estar hoy la Diáspora en nuestro país al ver cómo uno de sus miembros no sólo se destaca en las letras castellanas, sino que también lo hace escribiendo en el idioma de sus padres, haciendo **"posible lo imposible"**, como dijera el gran Vahan Tekeyan en uno de sus poemas!.

Cuando en el auditorio Gulesserian de la UGAB asistí a la velada literaria organizada por la Comisión de Damas, pude ver a la **nueva Alicia** en su real dimensión poética, con su fluida expresión en el idioma de San Mesrob, con sus puros sentimientos patrióticos, con su sensibilidad humana, con la profundidad de sus pensamientos inmersos en los milenios de nuestra existencia, atada siempre en sus raíces con Van, Ani y Tevin, y con la nueva realidad, comulgando con Hovannes Shiraz, con Silva Gabudikian y con Vahakn Tavtian.

Alicia es la demostración de que todo se puede. Es la expresión del espíritu de lucha del pueblo armenio, para el cual la solución de dificultades y problemas es parte de su característica como pueblo. Es la demostración de que no se debe claudicar en la lucha: un ejemplo digno de imitar.

Escribo estas líneas tratando de evitar el dicho tan común entre nosotros: **"Muérete y verás cuánto te quiero"**. Debemos alentar a nuestros valores morales y espirituales, a fin de que ellos produzcan aún más para nuestro bienestar comunitario. Muchas veces las bajezas humanas, como la envidia (que para los chinos es la peor de las enfermedades), la incomprensión, la ignorancia o la mediocridad, actúan como factores a veces insensibles, que no permiten valorar en su real dimensión al artista.

Felicito a la **nueva Alicia** que ví, y le deseo continúe en su ascendente carrera para seguir dando a su pueblo todo lo que él necesita.

Mihran Sarafian

Córdoba recibió a Alicia Guiragossian

El viernes 26 de agosto será un día memorable para la armenidad cordobesa. Porque ese día, por primera vez, la ciudad mediterránea recibió a su poetisa, la señora Alicia Guiragossian, quien presentó su obra poética en su ciudad natal.

Todas las instituciones armenias se dieron cita en el salón Berdjuhí Emirian, de la UGAB, engrosando la importante cantidad de público que participó de esta presentación, y entre el que se encontraban el R.P. Avedis Torossian, el Presidente de la UGAB de Córdoba, señor Juan Nourikhan y representantes de las distintas organizaciones armenias de la provincia.

La presentación de la poetisa estuvo a cargo de la Coordinadora de Cultura Armenia, señora Azniv Tatian y, tras sus palabras, fueron fluyendo en la voz de Alicia Guiragossian sus hermosas poesías, el relato de su vida y su identificación con la armenidad, documentándose su importante trayectoria a través de un video proyectado en el mismo acto. Fue una muy grata sensación espiritual que envolvió a toda la audiencia con cálidos y prolongados aplausos.

Ya en el final, un grupo de niñas de UGAB hizo entrega de un ramo de flores a la poetisa, mientras que en nombre del Consejo Directivo su vicepresidente, doctor Carlos Mihitarian, le ofreció un presente recordatorio.

Al día siguiente, y especialmente en sus autori-

dades, la señora Guiragossian, acompañada por el señor Juan Nourikhan, se hizo presente en el Club Antranik, visitando sus instalaciones, departiendo con las personas allí presentes y muy especialmente con los niños a quienes dedicó particular atención, elogiando cálidamente las canciones armenias que ellos entonaron en su homenaje.

Luego se trasladó al aeropuerto y, ya dispuesta a partir, fue obsequiada con el libro "Pétalos", del poeta cordobés Miguel Nourikhan.

Es digno de destacar que, durante su estadía en Córdoba, la señora Guiragossian se entrevistó con la Protesorera de UGAB, señorita Graciela Portugal, recordando que hace 18 años dicha señorita había triunfado en un concurso de literatura en el cual la visitante era jurado, y que grande fue su sorpresa cuando en esa oportunidad se enteró de que dicha galardonada era descendiente de armenios.

Empiece bien su noche del sábado

Sintonice todos los sábados de 21,30 a 22 la audición radial "En confraternidad Argentino Armenia", trasmitida por LR3 Radio Belgrano, en el 950 de su dial. Voz y Cultura de un pueblo Milenario para una Argentina Joven.

Participe, auspiciando este programa y solicitando representante al 38-1257, LATINARMEN PUBLICIDAD Depto. Radio.

Electrónica DE LA PAZ

Reformas a Binorma
Service Especializado en:
TV Color y Video
Computación

CIUDAD DE LA PAZ 1782 - TEL. 783-1109/785-6646

Daniel Youssefian e Hijos S.A.

Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general

Sarmiento 2357. Buenos Aires
T.E.: 48-9442/5298

Comisión de Damas

30º aniversario

Cena danzante

Con la presidencia de la Sra. **Louise Simone Manoogian**
Vicepresidenta Ejecutiva del Consejo Central de la UGAB mundial

Sábado 24 de setiembre, 1988, 21.30 horas

Reservas en Armenia 1322

El doctor Michel Karahanian designado Coordinador Nacional Ejecutivo por la Concretación Política Chilena por el No en la República Argentina

La concertación de partidos políticos Chilenos por el NO en la República Argentina, eligió por unanimidad Coordinador Ejecutivo al Dr. Michel Karahanian, conocido y activo dirigente político de nuestra Colectividad.

Cabe recordar que, por vez primera en Chile, 16 partidos políticos se reunieron en torno a una mesa de concertación para impulsar un frente común en rechazo a la continuidad del régimen dictatorial de Augusto Pinochet, la vuelta a la Democracia y por elecciones libres.

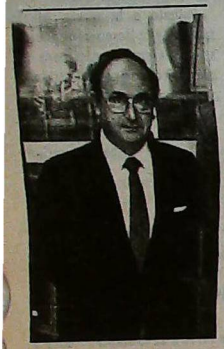

En su reciente viaje realizado a Chile, en el cual fue invitado por los máximos dirigentes políticos por el NO, el doctor Karahanian coordinó diversas actividades a realizar en la Argentina en pro de elecciones libres y transparentes en el país hermano, como asimismo el apoyo solidario del pueblo y del gobierno argentinos.

VIDEO Y FOTOGRAFIAS
VIDEOLOOK
JUNIN 49 - 3º "J"
TEL. 953-4135 / 258-8786
PUBLICIDAD
SOCIALES
RETRATOS

Merceril S.A.
Larrea 237. Capital
I.F.: 48-9343

WILTON PALACE HOTEL
Av. Callao 1162
Tel. 41-9483
Buenos Aires
Argentina

Doctor
Luis H. Vertanessian
Escribano
Nueva dirección
Florida 375, 4º
Tel. 334-5726/28

El Colón y los 20 años de "Encuentros"

Hace 20 años nacía en esta ciudad el **Grupo Encuentros de Música Contemporánea de Buenos Aires,** liderado por nuestra **Alicia Terzian** e integrado por Marta Blanco (mezzo), Haydeé Schvartz (piano), Gabriel Sorín (flauta), Oscar Baquedano (clarinete), Sergio Polizzi (violín) y Carlos Nozzi (violoncelo).

El Grupo, de brillante trayectoria internacional, se apresta a celebrar su vigésimo aniversario con una función extraordinaria a realizarse en el Teatro Colón de Buenos Aires, el domingo 25 de setiembre a las 11 de la mañana.

Esta función especial, que tendrá lugar, como marco artístico, la Sala Grande de nuestro Primer Coliseo, contará como invitada a la bailarina y coreógrafa **Inés Vernengo,** en un programa integrado por: O King, de Luciano Berio; Un grido anche di gioia, de Salvador Ranieri; Shantiniketan, de Alicia Terzian; Es el amor quien ve, de Leo Brouwer; Sinfonía de Cámara op. 9 de Arnold Schoenberg (versión para quinteto de Anton Webern), y el estreno de Canto Viejo, del joven y laureado compositor Alejandro Iglesias Rossi.

Una muy prometedora fiesta de música y danza, en la que también actuarán Néstor Astutti (percusión) y Omar Gyrulnik (guitarra).

Mayor información puede obtenerse en la Oficina de Prensa y Publicidad del Teatro Colón (35-6632).

Markarian expone en un marco de cultura

Del 9 al 25 de setiembre, Eduardo Markarian presenta una exposición de 21 cuadros propios que corresponden a tres distintos períodos de su arte, transcurridos a través de sus 38 años dedicados a la pintura.

Nacido hace 58 años en Montevideo, Uruguay, Markarian vive y pinta en Buenos Aires desde 1950, hace precisamente 38 años. Desde 1957 ha participado en exposiciones colectivas en instituciones armenias, siendo ésta que comentamos su primera indivual dentro de la colectividad.

De él y de su arte, dijo Máximo Simpson:

"Delegado terrestre de dioses extraviados, aquí llegó el artista en Espíritu y carne, en transparencia y textura; juntando sus olvidos, sus memorias, sus muertes y sus vidas.

Pontífice del sueño. Aquí ha llegado con toda su familia de seres de ultramundo: translúcidos, pensativos, expectantes, ellos nos miran a la cara, ellos nos interrogan, nos convocan, nos llaman a este Encuentro de él con sus fantasmas.

Habrá que estar atentos.

Oigamos lo que dicen con su enorme silencio".

Esta exposición tiene lugar en el Círculo de Artes Plásticas **Hamazkain** de la Asociación Cultural Armenia (Armenia 1366), y paralelamente con ella se cumplen actos culturales, de los cuales mencionamos para el **sábado 17, a las 20,** una charla sobre **Creatividad,** a cargo de Carlos Marachlian, y el **martes 20, también a las 20,** Araxi Ohanessian hablará sobre **Tendencias de la Pintura Moderna. Actualidad y Futuro.**

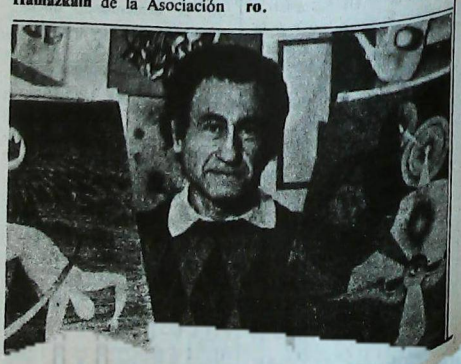

Armenia histórica

El célebre historiador René Grousset, de la Academia Francesa, escribe en su libro "Balance de la Historia":

"En el gran duelo que se libraba entre Europa y Asia, Armenia había tomado partido por la civilización europea, como decían entonces, por la Cristiandad".

Pero la historia de Armenia comienzo mucho antes de la era Cristiana.

Ya es sabido que, según la tradición bíblica, fue Armenia el país donde Noé y sus hijos desembarcaron del Arca. Además, una antigua leyenda sitúa al Edén en Armenia.

De los armenios hablan Homero y Herodoto y, por otra parte, hay referencias sobre los antepasados de los armenios en las inscripciones de los hititas y los asirios, contra los cuales guerrearon durante largos siglos los antiguos habitantes de Armenia.

Armenia ha sido minuciosamente descripta por Jenofonte cuando relata la retirada de los diez mil soldados griegos desde Persia hasta las orillas del Mar Negro.

Armenia fue el país desde donde partieron los subaris 2.000 años antes de Cristo para lanzarse sobre la Mesopotamia, donde habían establecido su imperio los sumerios, creadores de la escritura cuneiforme.

Fue en el sueño de Armenia donde se formó el gran imperio de Urartú, que durante tres siglos luchó incesantemente contra el segundo imperio asirio, impidiendo la expansión de las razas semíticas hacia el norte.

Mucho antes de la era cristiana los armenios tuvieron participación activa en importantes acontecimientos políticos junto con medos y persas, como la destrucción de Nínive, la conquista de Lidia y la caída de Babilonia.

Los armenios lucharon en los ejércitos persas de Darío III contra Alejandro Magno, que destruyó la dinastía persa de los Aqueménidas en la batalla de Arbelas.

Aproximadamente un siglo antes de Cristo, los armenios fundaron el imperio más poderoso de Oriente en esa época, cuyas fronteras abarcaban desde las montañas del Cáucaso y el Mar Caspio hasta el Mar Mediterráneo y Palestina. Constructor de este inmenso imperio era Tigrán el Grande quien, luchando contra Roma, defendía el helenismo, la herencia recibida de Alejandro de Macedonia.

Por último, Armenia es aquel país acerca del cual expresa Guglielmo Ferrero en su monumental trabajo "Historia de Roma":

"En Asia, el poderío de Roma se basaba en el apoyo que Armenia prestaba a su posición".

(Historia del Pueblo Armenio de Ashot-Artzruni (A. Sirouyan) 1965)

Mapa físico de Armenia histórica.

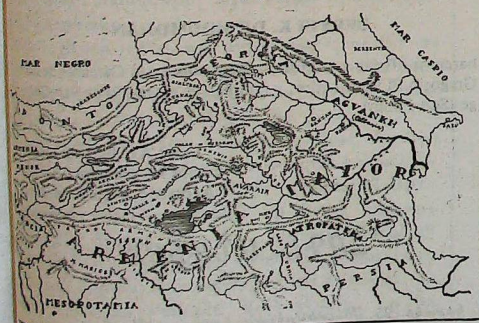

viene de pág. 1

Bodas de oro o una cena más?

¿Acaso no merecían señalarse las tres visitas pastorales de S.S. Vazken I°, Catolicós de todos los Armenios, la de los Patriarcas de Jerusalem y Constantinopla, de altos dignatarios de Iglesias hermanas, de personalidades nacionales argentinas, armenias...?

Se podrían olvidar, acaso, las celebraciones, tristes o jubilosas, ocurridas en la Iglesia Catedral en los últimos 50 años? Hechos, fechas hitos, situaciones que han hecho la historia de la colectividad armenia de Buenos Aires.

En cambio, asistimos a un programa artístico inoportuno, y escuchamos un discurso del presidente de la Institución Administrativa de la Iglesia Armenia que, al parecer, se confundió al expresar en reiteradas oportunidades la denominación de la institución que representaba, para denominarla centro armenio, que no es más que el nombre del salón parroquial donde se llevó a cabo el acto.

Una celebración que no estuvo acorde con la fecha que se recordaba, y que no tuvo siquiera la reminiscencia de lo que el benefactor Hrand Nikotian quiso dejar como mensaje al construir la Catedral y entregarla a los feligreses de la Iglesia Apostólica Armenia de Buenos Aires, y que era el sueño de ver unidos a todos los sectores alrededor de una Institución que es columna vertebral de la vida del pueblo armenio.

Esa vida de concordancia, unidad y respeto que animó las tres primeras décadas de existencia de nuestro Templo Mayor.

HOM

Sociedad Armenia de Beneficencia para la América del Sur, se complace en invitar a la Conferencia que sobre el tema:

Música Armenia: del Folklore al Clasicismo y la Vanguardia

dará la musicóloga **Alicia Terzian,** el **jueves 22 de setiembre, a las 21 horas,** en el **Auditorio Armenia,** calle **Armenia 1366, 5° Piso.**

. Remises
. Sepelios
. Traslados

CASA Rivera
CORALLO, CUFARO Y CIA.

Jubilados, pensionados, cónyuges y fliares. sin cargo

Av. Córdoba 4902 T.E.: 773-2800/772-3288

TERKA

S.A.C.I.F.I.yA.

Fábrica de tejidos

Fábrica:
Av. Dr. Arturo Illia 2740 - (1754) San Justo Bs. As.
T.E. 651-1651/0634

Administración y ventas:
Moreno 1235 (1091) Cap. T.E. 37-3829/6102

CONTEMPORA
Alfombras Atlántida

CORDOBA 4475 T.E. 773-2794
CAPITAL FEDERAL 774-2977

UNIFORMES COLEGIALES
ELMAYAN

BLAZERS
PANTALONES
JUMPERS
765-5293
Los Cabos 63 BOULOGNE

RESTAURANTE ARMENIO
NUBAR
• ALTA COCINA ORIENTAL

Reserve su lugar
Cnel. Niceto Vega 4615 - Capital Tel. 774-8571
Abierto todos los días a partir de las 20 hs.
Domingos al mediodía

Koulaksizian Hnos. S.A.

FABRICACION DE TEJIDOS
LIMA 3560 - (1678) CASEROS
4280 - (1218) CABEL

JOTOR SA

INVERSORA - FINANCIERA

La Empresa Líder del Mercado Inmobiliario

CENTRAL: Av. Callao 836 T.E. 41-8671/6093/5312
BELGRANO: Av. Cabildo 300 T.E. 771-4695 - 773-2748
CABALLITO: Av. Rivadavia 4309 T.E. 981-4536/3288
VICENTE LOPEZ: Av. Maipú 1601 T.E. 795-0934

Armenia al día

Riego para el noroeste de Armenia

La reciente construcción del Embalse sobre el Río Agster, facilitará el riego de las fértiles tierras del Noroeste de Armenia.

Dicho lago artificial, enmarcado por montes y bosques, será al mismo tiempo zona de recreación para los ciudadanos.

Este nuevo embalse se incorpora a la vasta red del sistema de irrigación con que cuenta Armenia y que suministra agua a vastísimas áreas. Esto ha permitido que, además de criar la ganadería tradicional, muchos campesinos cultivarán cereales, frutas y hortalizas.

Modelista Balaian al frente de la moda

El modelista Murad Balaian, de 32 años de edad, fundador de una Cooperativa de Confecciones, compite exitosamente con las firmas más prestigiosas de la República. A pesar de que su industria tiene sólo dos años de antigüedad, la moderna ropa para hombres y niños propuesta por los cooperadores cuenta con muy buena aceptación y con numerosa clientela.

Visto el éxito obtenido, la firma **Murad** proyecta ampliar en diez veces su producción actual y dedicarse también a la creación de ropa femenina. Otro audaz proyecto de **Murad** es el de lanzarse a la conquista del mercado mundial, lo que habrá de poner en práctica dentro de la mayor brevedad.

Crece la ciudad junto al Sevan

En la ciudad de Kamo se está construyendo un nuevo distrito residencial, con viviendas destinadas a los obreros de las industrias locales. Además de las viviendas, el distrito contará con su Palacio de Deportes, Centro Comercial, Entidades Culturales.

Aunque esta ciudad, situada en la orilla del Lago Sevan, existe desde hace ya 150 años, en los años transcurridos se convirtió en importante centro industrial, dedicado especialmente a la producción textil, electrónica y de equipos y aparatos.

Centro turístico importante, la ciudad de Kamo está adornada con numerosos monumentos arquitectónicos antiguos.

Canciones y danzas de Gharabagh

Armenia tuvo oportunidad de conocer al Conjunto Musical de Danzas y Canciones de Nogorny Gharabagh, que acaba de finalizar una extensa gira por la Madre Patria. Dicha gira comenzó en Zangezur y finalizó en el Centro Industrial de Razdan, en actuaciones que merecieron el aplauso de crítica y público.

Dentro de un programa sumamente interesante, se incluyeron todas las formas del arte de la Danza y la Canción de los Armenios del antiguo Artsaj.

Cabe señalar que este Conjunto goza de gran popularidad entre los habitantes de la República.

Se reviven monumentos medievales

Restauradores armenios comenzaron ya los trabajos para dar nueva vida a los monumentos medievales de Astvatsikal, en las laderas del Monte Ararat. Estos monumentos son una Basílica del siglo V, con su bóveda casi destruída, una Iglesia del siglo XIII, así como numerosos Jachkars.

Asimismo, para fines del corriente año de proyecta la reconstrucción de antiguas obras de culto existentes en las regiones de Ajuriansk y Aparansk, en Megri y Garni.

Histórico triunfo de Armenio en "La Bombonera"

Tras una semana previa con algunas novedades significativas en Deportivo Armenio, se largó el Campeonato de Primera División. En cuanto a incorporaciones, firmaron su contrato hasta fin del certamen los jugadores Pitasi (libre de Vélez, volante) y Adrián Fernández, marcador de punta ex Ferrocarril Oeste. También, pese a lo que se creía, acordó su ingreso al plantel Silvano Espíndola, en las mismas condiciones que los anteriores, a pesar de que se lo consideraba descartado por sus pretensiones económica. Todos ellos, habían sido observados por Osvaldo Sosa en los matches amistosos. Con relación a éstos, Armenio concluyó su fase preparatoria venciendo días atrás a Deportivo Español por 2 a 1.

Así se inició este nuevo camino, lleno de esperanzas para el Deportivo Armenio. El primer escollo era Boca Juniors. Si bien es cierto que el equipo se ha reforzado convenientemente, seguramente nadie imaginaba una posible victoria de Armenio en la Bombonera. Algunos quizás llegaron a pensar, con esto de la nueva reglamentación en la posibilidad de un empate para llegar a una certera definición por penales. Pero el Deportivo Armenio es impredecible. Una vez sorprendió venciendo a River Plate, ahora en forma inesperada superó a este Boca Juniors renovado, por 1 a 0, en un encuentro jugado el pasado 11 de setiembre, el Día del Maestro. Casualmente, Sarmiento tuvo enorme incidencia en el resultado final. Claro está que no fue el prócer, el responsable, sino el arquero de Armenio. Su aporte fue fundamental, evitando en reiteradas veces con contenciones espectáculares, lo que debía ser por lógica un amplio y merecido éxito local. Pero, "los goles no se merecen, sino que se hacen". Y Armenio lo consiguió, a los 35 minutos del primer período, por intermedio de Maciel, en la única estocada a fondo y tras una terrible indecisión de Gatti. A partir de allí, Boca fue puro fervor, y fue perdiendo claridad y entrando en la desesperación a medida que pasaban los minutos. Sus estrellas no brillaban. Ni Perazzo, ni tampoco

Barberón gravitaban demaciado. Boca dependía mucho de la sapiencia de Marangoni y de Tapia, argumentos que no eran suficientes frente a la imagen imbatible que daba Sarmiento. Pero Armenio no era sólo eso. También tenía el sacrificio de Kuchen, la eficiencia en la marca por parte de Fernández, la inteligencia en el traslado de Gándaras, Espíndola y Frutos, y la peligrosidad latente, sobre todo en la etapa inicial, de Maciel y Oudoukian en el ataque.

continúa en pág. 16

HOKEHANKISD

Recordando la memoria de nuestro esposo, padre y abuelo

ARTURO HORASSANDJIAN

el domingo 18 de setiembre haremos oficiar una Misa, en el primer aniversario de su fallecimiento, en la Catedral San Gregorio El Iluminador.

Su esposa, Ofelia Simonian de Horassandjian
sus hijos, hijos políticos y nietas.

KARASUNK

El domingo 25 del corriente, con motivo de cumplirse los cuarenta días del fallecimiento de la señora

BERYUI K. DE MOUMDJIAN

haremos oficiar una Misa de **Karasunk** en la Catedral de San Gregorio El Iluminador, y también en el templo de San George (San Pablo).

Zadic Avedikian y señora
Carlos Moumdjian y señora
Agop Moumdjian y señora
nietos y bisnietos

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Կիրակի 25 Սեպտեմբերին, յաւարտ Ս. Պատարագի, Հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին, ինչպէս նաեւ Սան Փաուլո- Պրազիլի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ.

ՊԵՐՃՈՒՀԻ Ք. ՄՈՒՄՃԵԱՆԻ

Մահուան քառասունքին առիթով՝

Ներկայս կը յանուցանենք ի գիտութիւն մեր ազգականներուն եւ բարեկամներուն՝

Տէր եւ Տիկ. Զաւրիկ Աւետիքեան
Տէր եւ Տիկ. Գարլոս Մումճեան
Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Մումճեան
եւ թոռներ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ Խ. ՄԻՒԼԵՔԵԱՆ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ԿՈՄԿՈՒՍԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՊՐ. ԿԱՐԷՆ ԲՐՈՒՏԵՆՑԻ ՀԵՏ

Նախաճեռնութեամբը Խ. Միւլէեան Գուէնոս Այրէսի Փոխ-Հիւպատոս Պր. Յ. Վերմիչեանի եւ կազմակերպութեամբը Թեմիս Առաջնորդ Գերշ. Գրիգորիս Եպսկ. Բուճիաքեանի եւ նախաճեռնութեամբ Առաք. Եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան՝ անցեալ շաբաթ կայացաւ հանդիպում ունեցաւ Խ. Միւլէեան կենտկոմի կոմկուսի Արտաքին քաղաքականութեան պատասխանատու Պր. Կարէն Բրուտենցի հետ, ուր յուզուեցան Արցախի, Հայաստան – Ասրպէյճան Հանրապետութիւններու միջեւ զոյութիւն ունեցող փոխյարաբերութեանց հարցերը, որոնք երկար ամիսներ մասնատրաքար սփիւռքի անհանդարտութեան եւ արդար չհագեցուածութեան նիւթ դարձան:

Սպասելի էր որ տակաւին յուզեալ վիճակի մը մէջ գտնուղ սփիւռքը հանդիպում ունենար Խ. Միւլէեան մասնաւորապէս բարձրաստիճան քաղաքական անձնատուութեան մը հետ, որուն խօսքերը, անշուշտ թէ կրնան պիտի ունենային մեզ համար, եւ ի մասնաւորի անոնց համար որ անպայմանօրէն աղբիւրներէ ստացած տեղեկութիւններով կասկածամիտ վերաբերում ցոյց տուած եւ հանրային կարծիքը առաջնորդած են եղածէն տարբեր արեւելման մը: Արդ, այս հանդիպումը վերածուեցաւ ազատ բեմի մը, ուր ներկաներուն տրուեցաւ պատեհութիւնը անկաշկանդ արտայայտուելու մեզ հայերուս համար խիստ կենսական եւ դեռ անլոյծ մնացած փշոտ հարցին մասին:

Մեծայարգ պաշտօնատարը, շրջապատուած՝ Փոխ-Հիւպատոսէն եւ թարգմանէ մը, եղած հարցումներուն տուաւ սպառիչ պատասխաններ, լուսաբանելով եւ յստակացնելով՝ հարցին ծագում առած օրէն մինչեւ օրս անցնող ժամանակաշրջանին մէջ տեղի ունեցող լրատուական եւ ընկերային-քաղաքական տեղաշարժերը, իր չեշտը դնելով այն իրականութեան վրայ թէ վերակառուցման եւ հրապարակայնութեան քրոցեանները յառալ կը տարուին անընդմէջ եւ ժամանակը կը գործէ Խ. Միւլէեան ամբողջական տեմոկրատական կարգերու հաստատման ի խնդիր, որով պիտի վերատեսութեան ենթարկուին տպաւորութեան երկար շրջան բոլոքած էքսէքսական խնդիրները:

Բազմատեսակ էին հարցումները, որոնց միջեւ կային անշուշտ ստոյգ մտահոգութիւն պարունակողներ, յարակից հարցեր եւ ատեն ատեն ալ կրկնութիւններ, որոնք սովորական են զրոյցներու ժամանակ, բայց մեծաչարգ դիւանագէտը անճանձիր տուաւ բոլորին պատասխանները, որպէս բարձր մակարդակի հանդիպում: Զրոյցը զարգացաւ Արցախի ապագան բնորոշելու, Սումկայիթի սպանութիւններուն եւ անոնց հեղինակներուն դատապարտութեան Քրէմլինի որդեգրած քաղաքականութեան եւ Հայաստան – Ասրպէյճանական բանաւոր համաձայնութեան մը գալու չրջագիծին մէջ:

Ի մէջ այլոց խօսք առաւ Թերթիս խմբագիր Նորայր Գարատանեան եւ հարց տուաւ.-

–Պր. Բրուտենց, ըսիէ քիչ առաջ թէ վերեսթրոյքան եւ հրապարակայնութիւնը կոչուած են պայմարելու եւ դարմանելու Ս. Միութեան ընկերային-տնտեսական եւ այլ բազմաթիւ ախտերը: Ու փերեսթրոյքայի շնորհիւ է որ արցախեան պահանջը կարելի եղաւ ներկայացնել Քրէմլինի: Ինչո՞ւ ուրեմն, իրերու այս դրութեան տակ, երբ ամբողջ

(ՇԱՐ.Ը 14-ՐԴ ԷՋ)

ԼՈՒԻՋ ՍԻՄՈՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

Ծառայիկայ երկուշաբթի, 19 Սեպտեմբերին ԱՄՆ-էն Գուէնոս Այրէս (խէչասայի Օդակայան) պիտի ժամանէ Տիկ. Լուիզ Սիմոն Մանուկեան:

Հ.Բ.Ը.Մ.Ի կեդրոնական Վարչութեան փոխ-Նախագահ՝ Տիկ. Սիմոնը, մասնատրաբար հրաւիրուած է Գուէնոս Այրէսի Հ.Բ.Ը.Մ.Ի Տիկնաց Ցանճախումբին կողմէ՝ նախաձեռնելու համար այս վերջինին հիմնադրութեան 30 Ամեակի հանդիսութիւններուն:

Ի պատիւ Տիկ. Սիմոնի կազմակերպուած Պարանցիկ ճաշկերոյթը, նուիրուած 30 Ամեակին, ի մէջ այլ ձեռնարկներու, տեղի պիտի ունենայ, Շաբաթ 24 Սեպտեմբեր, ժամը 21.30ին:

Իր կեցութեան ընթացքին, ականատես հիւրը պիտի այցելէ Գորտոպալի (Ազժանքին), Մոնթէվիտէոյի (Ուրուկուայ) եւ Սան Փաւլոյի (Պրազիլ) հայ գաղութները:

ՇԱՐԼ ԱԶՆԱՒՈՒՐ

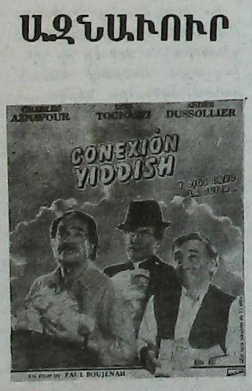

Հայազգի մեծահամբաւ երգիչ Շարլ Ազնաւուր, փառատոր մուտք կը կատարէ կատարկերգական սինամային ներս: Զուարճասէր խառնուածքի տէր Ազնաւուր կու տայ իր այլ բնածին տաղանդի լուսագրին մէկ ապացոյցը՝ իր "CONEXION YIDDISH" ֆիլմով:

Այս վերջինը իր պատրաստութիւնն է, եւ ինքն է դարձեալ որ յղացած է անոր պատմութիւնը: Թատերաբեմը՝ Ֆրանսայի մայրաքաղաք Փարիզի հրեաներու թաղամասի սերտն է, որ կը ներկայացնէ իրա՛ւ հրէից միջավայրը, իր բոլոր բարդութիւններով ու նրբութիւններով – հրեական գոյներով եւ ճաշակով:

Ֆիլմը որ այժմ կը ցուցադրուի տեղական սինամաներու սրահներուն մէջ, արժանացած է հասարակութեան անկերպարագ գնահատանքին: Որովհետեւ՝ Ազնաւուր – Միլազգային համաստեղ անզուգական երգիչ եւ երգահան, ինչպէս նաեւ դերասան – ցոյց կու տայ թէ մեծ գրող է նաեւ, եւ թէ չատ լաւ ուսումնասիրած է փոքրամասնութիւն կազմող համայնքներու մտայնութիւնը, կենցաղն ու հոգեբանութիւնը, իրենց ամենափոքր մանրամասնութիւններով: Վարպետի ձեռքով պատրաստուած այս ֆիլմը մեծ յաղթանակ մըն է նախ սինեմային, եւ ապա՛ Ազնաւուրի համար, որուն կողքին կ'աշխատակցի իբր դերակատար՝ նշանաւոր իտալացի դերասան Ուկօ Թոնիացին:

Ն. Գ.

ՇԱՐԱԳՐԱԿԱՆ

50 ԱՄԵԱԿ ԹԷ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ ՄԸ ԵՒՍ

...ջեալ Ուրբաթ, 2 Սեպտեմբերի գիշեր, «Հայ ...ոն» հիւրասրահին մէջ տօնուեցաւ 50 Ամ... Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարի Օծ... եւ կառուցման՝ ճաշկերոյթով մը, հովանաւորութեամբ Թեմիս Առաջնորդ Գերշ. Գրիգորիս Եպսկ. Բուճիաքեանի եւ նախաձեռնութեամբ Առաք. Եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան:

...ութիւններ բազմութեան ներկայութիւնը, այ... մեծագոյն ապացոյցն է, գաղութիս համար, ...յժ կարեւոր «դէպք»ին առաջացուցած շա...ութեան եւ համակրանքի զգացումին:

...պրազան Առաջնորդը, որ կը նախագահէր ...ւոյ սեղանին, շրջապատուած էր հիւրտ... ...եկեղեցիներու կղերական բարձր անձնա...ութիւններով, Արտաքին Գործոց եւ Կրօնից ...արարութեան եւ գաղութիս զանազան կազմա...պութիւններու ներկայացուցիչներով:

...ձնութիւն մը տեղի ունեցաւ Ս. Գ. Լ. ...եական Հաստատութեան (Արալեանեան Վարժա...ի) գաւիթին մէջ: Ապա՝ ժամը 23ը անց՝ սկսաւ ...ղերոյթը, մէջ ընդ մէջ կատարուեցան գեղար...ական յայտագիր մը, որ տեւեց 45 վայրկ...ան: Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան ...եծապետ Պրն. Էդուարդ Սեֆերեանի կարճ ու ...րուկ ճառը, ուրիշ ճառ մը եւս, զոր արտասա... Պրն. Գէորգ Նիճօքեան. եկեղեցւոյ մեծագոյն ...իրարար Հրանդ Նիճօքեանի որդին, եղան նուի...ատուութիւններ մարելու համար –50 Ամեակը ...ոյժ տալնշող– 50 մոմերը՝ ականդական կարկանդիին: Ահաւասիկ առարկայական եւ պաղ օրա...ութիւն մը՝ ճաշկերոյթի մը. վերջին հաշ...ի՝ ճաշկերոյթ մը հաւ...

Բայց եւ այնպէս, հաւ երեւան կուգան բազմա... հարցական նշաններ: Օրինակի համար՝ պէտք ...ր ինքնարկել այս յոբելեանի 50 տարիներու ...ամութիւնը, խօսիլ Եկեղեցւոյ հիմնադիրներ... մասին, այս վերջիններուն իտէալներուն ...ասին, ըսել թէ ի գին ինչ ինչ զոհողութիւններու ...ջտուարութիւններու կարելի եղաւ կառուցանել ...ր Տաճարը, ովքե՞ր հետեւեցան, շարունակեցին ...ատած գործը, սատարեցին անոր զարգացման ...ինչ զայն հասցնելով այսօրուան պատմական ...ղիսութեան:

...Ինչո՞ւ շեշտը չդնել այն բոլոր բարձրարժէք ա...ողնորդներուն որոնք իրենց էրիստոճական, ...արդկային, հայրենասիրական եւ իմաստասիրա... ուղղութիւնը դրոշմեցին եւ յատկանշեցին ...ր ազգային կեանքը: Կարելի՞ է միթէ մոռնալ ...ր ժամանակակից մեծագոյն աստուածաբաններ..., եւ մտքի մարդոցմէ, Գերշ. Գարեգին Արքեպիսկոպոս Խաչատուրեանը որ ապա դարձաւ ...ատրիարք Պոլսոյ Աթոռին, Սիոն Մանուկեան ...ազանը՝ Ս. Էջմիածնի Գեղազոյն Հոգեւոր ...ղեուրդի ներկայ նախագահը, կամ երջանկայի... ...տակ Սրբազան Բարգէն Ապատեանը, որ իր ...անիէր զոհից ազգային համերաշխութեան եւ ...ութեան ի խնդիր, երիտասարդ եւ տիճամիէ ...ղեորին Բուճիաքեան Եպիսկոպոսը, կամ Ծ. ...ղեորիս Մուշեանը, իր կրթական անգը... Ազնաւուրի գործերով, վարդապետները, բահա...ները, սարկաւագները, երգչախումբերը, վար...ապետները...:

...Ուշէ չէ՞ր արժեր յիշել Վեհափառ Հայրապետ ...Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Կաթողիկոս Ամենայն

(ՇԱՐ.Ը 10-ՐԴ ԷՋ)

50 ԱՄԵԱԿ ԹԷ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ ՄԸ ԵՒ

(ՇԱՐ. Թ-ԻՆ ԷՋԷՆ)

Հայոցի հովուական 3 այցելութիւնները, ինչպէս նաեւ Երուսաղէմի եւ Պոլսոյ Աթոռներու Պատրիարքներու, Էջր եկեղեցիներու կրօնական բարձր անձնաւորութիւններու, Արժանքիի թէ հայ բարձր անձնաւորութիւններու եւ այլոց այցելութիւնները:

Ինչպէ՞ս կարելի է մոռնալ Մայր Տաճարի վերջին 50 տարիներու տխուր թէ երջանիկ իրադարձութիւնները, դէպիր, քառականներ, անկիւնադարձներ, կացութիւններ որոնք գաղութիս Պատմութեան առանցքը կազմեցին:

Այս բոլորին փոխարէն՝ մեզի ներկայացուեցաւ գեղարուեստական անոեղի յայտագիր մը, ճառը Հայց. Առաք. եկեղեցւոյ վարչութեան ատենապետին որ, ըանիցս իր ղեկավարած հաստատութեան անունը, ըստ երեւոյթի, շփոթեց «Հայ Կեդրոն» կոչուած հիւրասրահին անունին հետ, ուր տօնուեցաւ 50 Ամեակը:

Հանդիսութիւն մը որ համաձայն չէր նշուած Յորելեանի ոգիին, որ նոյնիսկ նուազագոյն յիշատակութիւնը չէր այն պատգամին զոր ուզեց ձգել բարերար Հրանդ Նիւթոքեան Մայր Տաճարը կառուցանելով եւ յանձնելով Պուէնոս Այրէսի Հայց. Առաք. եկեղեցւոյ հաւատացեալներուն: Այն պատգամը կամ երազը –ազգային կեանքի ողնահարի սիւնը հանդիսացող– Հայց. Առաք. եկեղեցւոյ վարչութեան շուրջը միացնելու բոլոր հայրերը առանց բացառութեան: Ազգային միութեան եւ փոխադարձ յարգանքի իրողութիւն մը՝ որ կը յատկանշէր Տաճարի գոյութեան առաջին 30 տարիները:

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Սիլվանա Տէր Աւետիսեանի ընդ Ատրիամ Մուրատեանի Շաբաթ 10 Սեպտեմբեր, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ ամուսնութեան առիթով՝ մեր շնորհաւորութիւնները կը յայտնենք Տէր եւ Տիկ. Ռուբէն եւ Պէաթրիս Տէր Աւետիսեաններուն եւ Տէր եւ Տիկ. Մուրատ եւ Սիլվա Մուրատեաններուն, ինչպէս նաեւ մեծ հայրեր՝ Տէր եւ Տիկ. Հայկազուն եւ Նազելի Պալասանեաններուն, Այրի Տիկ. Քաթալինա Մուրատեանին եւ Պրն. Վաղարշ Աւետիսեանին:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր եկեղեցւոյ 50-Ամեակի առիթով դարձեալ կը շնորհաւորենք Պ. Այրէսի Հայ համայնքը: Տիրոջ շնորհիւ եւ Գաղութի բոլոր անդամներու բարեացակամ մասնակցութեամբ կրնանք նկատել, թէ ծրագրուած ձեռնարկները՝ ըլլայ Օգոստոս 28-ի մատաղը, ըլլայ Սեպտեմբեր 2-ի Պաշտօնական Ճաշկերոյթը, յաջողութեամբ տեղի ունեցան: Անոր համար մասնաւոր շնորհակալութիւններ կը յայտնենք Գաղութիս կազմակերպութիւններուն, բարերարներուն եւ բոլոր ազգայիններուն: Կը մաղթենք նոր յաջողութիւններ:

ԴԻՒԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր եկեղեցւոյ 50-Ամեակի առիթով Մատաղի եւ Պաշտօնական Ճաշկերոյթի ձեռնարկները, որ տեղի ունեցան «Հայ Կեդրոն» Սրահին մէջ, տեղի պակասութեան պատճառաւ ունեցան ակամայ թերութիւններ:

Անոնց համար կ'ապաւինինք մեր ազգայիններուն ներողամտութեան:

ԴԻՒԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՆՈՐ ԱԼԻՍԻԱՆ

Գրեց ՄԻՀՐԱՆ ՍԱՐԱՖԵԱՆ

Երկար տարիներու բացակայութենէ ետք՝ բանաստեղծուհի Ալիսիա Կիրակոսեան, հրաւիրուեր Հ.Ռ.Ը.Մ.ի՝ կ'այցելէ իր երկիրը՝ Արժանքիին:

Ալիսիա եկաւ եւ տեսաւ իր ծննդավայրը Գորտոպան: Անծնուրեք, ըլլայ՝ Գորտոպա յի կամ Պուէնոս Այրէսի մէջ գտաւ միեւնոյն ներշնչումները: խուճապեալ էր, իր համակիրներէն եւ բարեկամներէն բաղկացած, բազմութիւնը, որ զինք դիմաւորեց: Ամբողջ գաղութը զինք շրջապատեց անվերապահ սիրով ու գուրգուրանքով եւ տարբեր չէր կրնար ըլլալ այս ընդունելութիւնը զոր գաղութը վերապահեց իր հարազատ զաւկին եւ սիրած տաղանդաւոր բանաստեղծուհին:

Ալիսիան ճանչցայ տակաւին շատ երիտասարդ տարիքին՝ երբ գաղութիս մէջ կատարուած ձեռնարկներուն ան հանդէս կու գար եւ ասմունքներ կ'ընէր: Ծաձախ զինք կը տեսնէի Պուէնոս Այրէսի UBA համալսարանի իրաւաբանական կաճառին մէջ, ուր ես սկսնակ էի, մինչ ան՝ գրեթէ կ'ամարտէր փաստաբանական ճիւղը:

Զինք կը յիշեմ երբ, հանդիպեցայ իրեն 1987ին, վերադարձած հայրենիքէն խանգավառ վերադարձին: կը մտաբերեմ Հ.Ռ.Ը.Մ.ի երիտասարդաց Լիկայի կազմակերպած մէկ երեկոյթը, Սան Թէլմոյի Քաղամասին մէջ, ուր Ալիսիա մեզի հաղորդեց հայրենի իրականութիւններով համակուած իր ոգեշունչ տպաւորութիւնները, որոնց ընդհէնին յատուկ էր վճիռորէն կը յատնուէր իր բանաստեղծական հակումը, կ'աւետէր խոստումնալի ապագայ մը:

Մեզի համար ան նոյն Ալիսիան էր: Սակայն եւ այնպէս, զայն առաւել կը գնահատէինք... որովհետեւ մերն էր ան, մեր հայկականութեան սփռումին ի խնդիր քարոզիչ առաքեալ մը եւս, որ հետզհետէ կը յատկանշէր իր անհատականութիւնը՝ փայլուն խոստումի մը առընթեր:

Որքան հպարտ զգալու է ինքզինք Սփիւռքը ի տես իր հարազատ մէկ անդամի նկատելի նուաճումներուն, ըլլա՛յ սպանիերէն, թէ՛ իր ծնողաց լեզուս հայերէն, գրականութեան մէջ արձանագրած իր յատկանշական յաջողութիւններուն:

Ան ստեղծագործեց. «Անկարելիի կարելի դարձնելով» արտայայտած Վահան Թէքէեանի խօսքերով:

Ներկայ էի Հ.Ռ.Ը.Մ.ի կիւլէսէրեան լսարանին մէջ, Տիկնոջ Ճանճախուեանի կազմակերպած գրական երեկոյթին ուր նկատեցի ուրիշ «Ալիսիա» մը, իր իրա՛ւ բանաստեղծական ծաւալով. Մեսրոպաշունչ իր սահուն ոճով եւ առոգանութեամբ. իր հայրենասիրական իրա՛ւ խորութեամբ... հաղորդական զգացումներով, իր մարդկային զգայնութեամբ, Քոփչքեներով, իղձերով: Մեզ հպարտեցուց գոյութեան մէջ արժան նեսած մտածումի խորութեամբ իր տեսիլքով՝ զօրաւոր քառեակ մը առնչուած բանաստեղծուհի կեանքին յատկանշական իրադարձութիւններուն, այցելութիւններու եւ այլ կարեւոր հանգամանքներու շուրջ, մանկութենէն մինչեւ նոր կեանք:

Հանդիսատեսները տիկ. Քրիսթեանացան, կարծես մոգական գաւազանի մը ազդեցութեամբ, ապրեցան հոգեկան ապրումներու իրա՛ւ գեղեցիկ նոր մը երկար ու բուռն ծափահարութիւններով ողջունեցին բանաստեղծուհին, որոշեցին բանաստեղծական աշխատանքները եւ վարպետի աշակերտները:

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

ԳՈՐՏՈՊԱ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ԻՐ ՁԱԻԱԿԸ՝ ԱԼԻՍԻԱ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆԸ

Գորտոպա նահանգը երկար տարեն պիտի յիշէ Ուրբաթ, 26 Օգոստոսի օրը, որովհետեւ այդ օրը, առաջին անգամ ըլլալով, իր գրկին մէջ զարձեալ ընդունեց իր բանաստեղծուհին՝ Ալիսիա Կիրակոսեանը, երկար տարիներու բացակայութենէէ ետք:

Իր ծննդավայրի Հ.Ռ.Ը.Ը.Մ Պերճուհի Էմիրեան հանդիսասրահին մէջէ որ միջազգային համաքալի հասած բանաստեղծուհին ներկայացուց իր բանաստեղծական գործը, խուճապեալ բազմութեան մը առջեւ: Ներկայ էին ի մասնաւորի Հայր Աւետիս Թորոսեան, Գորտոպայի Հ.Ռ.Ը.Մ.ի նախագահ Գրն. Ռուան Նուրիխան, եւ նահանգի տարբեր հայ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ:

Տիկ. Ագնիս Դաւիթեան, օրուան հանդիսավարը՝ ներկայացուց բանաստեղծուհին, եւ զայն հրաւիրեց խօսք առնելու, որուն անուշ ձայնը եւ գեղի հաղորդականութեամբ կարդաց բազմութեան՝ չատ գեղեցիկ բանաստեղծութիւններ՝ ուր կային հեղինակին կեանքը, հայ ինքնութիւնը, անցեալն ու ներկան գեղարւեստական գեղեցիկ գոյներով եւ նուրբ ոճով նկարագրուած: Ներկայացուեցաւ նաեւ տեսաերիզ մը որ ցուցադրեց Ալիսիա Կիրակոսեանի ծնունդէն մինչեւ օրս ունեցած Վանի, Անթիլ եւ Դասկիի իր արձասանութիւնները, ինչպէս նաեւ նոր իրականութեան հետ Ալիսիա մեզի կու գայ հաղորդուած Ծովհանէսի Շիրազի, Սիլվա Կապուտիկեանի եւ Վահագն Դաւթեանի ստեղծագործական – հայրենասիրական ոգիին հետ:

Ալիսիա ապացոյց մըն է թէ ամէն ինչ կարելի է: Հայ մտաւորական պայքարի ոգիին զովուրդի պայքարի ոգիին արտայայտութիւնն է ան, խորհրդանիշ մը՝ այն անուսուալի կամքին որ գոյատրութիւններ եւ խոչընդոտներ չի ճանչնար: Այլ խօսքով՝ մեր ազգային յատկանիշերու մէկ այլ դրսեւորումը:

Ապացոյց մըն է նաեւ թէ՝ պայքարը չի թուլատրեր ո՛չ կազալ, եւ ո՛չ ալ ընկրկիլ: Տիպար օրինակ մըն է ան զոր կ'արժէ ընդօրինակել:

Երբ կը գրեմ այս տողերը, մտահոգ կը մտածեմ թէ գիտե՞ք իսկապէս գնահատել մեր ազգային արժէքները: Որովհետեւ կը խորհիմ այն դրուատանքներէն եւ ճանչումի փորձերէն, որոնք կը կատարուին շատ ուշ, եւ զորս շատ իրապաշտորէն կը պակերացնէ «գնա՛ մեռիր, ետքը սիրեմ» ժողովրդային ասացուածքը:

Պէտք չէ վարանիլ քաջալերել մեր ազգային բարոյական, մշակութայ՛ին, հոգեւոր եւ այլ արժէքները ստեղծին: Այս ձեւով է միայն՝ որ այս արժէքները աւելի օգնական

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Ուրբաթ, Սեպտեմբեր 2ին, Մայրաքաղաքս այցելեց Ընկ. Օշին Մոստիչեան, ընկերակցութեամբ՝ իր Տիկնոջ Սուզիին եւ զաւակներուն եւ չետ 10 օրերու կեցութեան՝ մեկնեցաւ անցեալ Կիրակի Սեպտեմբեր 11ին վերադառնալով Սան Փաւլօ:

Ընկ. Մոստիչեան, որ ատենապետն է Սան Փաւլօի Ռ.Ակի «Արմենակ Նկոնեան» ակումբին, կատարեց զանազան այցելութիւններ եւ ներկայ գեղութիւններ եւ ներկայ գտնուեցաւ Ըլլայ Հ.Ռ.Ը.Մ.ի եւ Ռ.Ակի գումարած ժողովներուն:

ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏԸ ԻՐ ՎՃՌԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐՈՎ

Գրեց ՕՀԱՆ ՊՈՏՐՈՒՄԵԱՆ

(ՎԵՐՋ)

Հայկական ուժերը կը բաժնէուին երկու մասի. առաջինը կ'ուղղուի դէպի Բաշ–Ապարանի ճակատը, իսկ միւսը՝ Սարտարապատի դաշտը, Ջոր. Դանիէլ Բէկ Փիրումեանի հրամանատարութեան ներքեւ. Ջորքերու ընդհանուր հրամանատարն էր Ջոր. Սիլիկեանը:

Մինչ այդ Թրքական բանակը կը յառաջանար եւ Սուրմալուի կողմէն կը գրաւէր Սարտարապատ գիւղն ու կայարանը: Հայկական զօրամասերն ու աշխարհազօրայինները թեթեւ ընդհարումներէ ետք կը նահանջեն ու կը բռնեն նախօրօք պատրաստուած դիրքերը: Թշնամին դիմադրութեան չհանդիպելով՝ շարունակ առաջ կը շարժի ու կը մօտենայ էջմիածինին:

Այդ տագնապալից օրերուն Ջոր. Սիլիկեան հեռագիրով մը խորհուրդ կուտայ Գէորգ Ե. Սուրբ Էջմիածնի կաթողիկոսին հեռանալ էջմիածինէն եւ քաշուիլ երկրին ներսերը: Սակայն կաթողիկոսը ամուր կանգնած կը մնայ երկրին ինքնապաշտպանութեան տեսակէտին վրայ եւ կը յայտարարէ. «Եթէ հայոց զօրքը կը հրաժարի եւ նահ չի կրնար պաշտպան կանգնել սուրբ վայրին, ապա ինքը՝ Հայոց Հայրապետը մինակը սուր կը վերցնէ եւ կ'իյնայ Մայր Տաճարին գաւիթին մէջ, բայց չի հեռանար պաշարէն ետեւդ Հացած Մայր Աթոռէն»: Եւ վեհարանէն ինքնուին Մայր Տաճար, վեհը կ'աղօթէ: Մայր Տաճարին զանգերը կը սկսին զոդանջել: Շուտով անոր կը ձայնակցին չրքնաի բոլոր եկեղեցիներուն զանգերը, եւ Մայիս 22–29, ութ օր շարունակ, Արագածի երկու լանջերէն մինչեւ Արաքս, Սեւանէն մինչեւ Սարտարապատ, անդադար բոլոր եկեղեցիներուն զանգերը կը զօղանջեն եւ սրբազան մարտի կը կանչեն ամբողջ հայ ժողովուրդը:

Արդարեւ, միայն հրաշք մը պիտի կրնար փրկել հայ ժողովուրդը ստոյգ մահէն: Եւ այդ հրաշքը պատահեցաւ:

Մէկ չունչ մէկ հոգի՝ ոտքի կանգնեցաւ ամբողջ հայ ժողովուրդը, ծերով–երիտասարդով, մեծով–պզտիկով, կինով–կղերականով, չէզոքով–կուսակցականով: Ամբողջ ժողովուրդը եղաւ բանակ, եւ իւրաքանչիւր հայ եղաւ ամրախարիսխ ժայռ՝ որ նահանջել չի գիտեր, որ չի փչրուիր, որ չ'ընկճուիր: Սասունցի Դաւիթ զարձած հայ ժողովուրդը վերջուց իր Թուր–կեծակին ու չարդեց ամբոխ–կեծակին ու չարդեց ամբոխ–կեծակին ու չարդեց ամբոխ

ՀԱՅ ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՏԱԳՆԱՊԸ, ՏԱԳՆԱՊՆ Է ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

Մեծ նիվեր չօչափելը մեր առվորութիւնն է: Հայաստանը լայնօրէն ու երկայնօրէն մեծցած տեսնել ցանկալը՝ բոլորիս չանկրեզը: Մ'վ պիտի խօսի՞ համարձ հարցերուն չուրջ: Եթէ մտածենք՝ յուզումնալի բանաստեղծութիւն մը կը գըրենք օրինակ հայ ուսուցիչին մասին, կամ քառասուն տարին անգամ մը յօդուածիկ մը կը գրենք մեր գրաշարներուն մասին:

Ամենէն հերոս հայը, որ Ղարաքաղի համար ցոյցեր կը կազմակերպէ (երբեք չեմ ըսեր՝ ինղ չկազմակերպէ) Փարիզի, Նիւ Եորքի, Պէյրութի եւ այլուր երբեք մտածա՞ծ է հայ գրաշարին մասին:

Գոցէք հարցազէնք Զրեանա ապագրուող մեր թերթերու խմբագիրներուն թէ ինչ է իրենց վիճակը՝ ինչ կը վճարքերի ապագրական գործընթաց:

Հնու մ'ի՛ երթաք, հարցուցէք Լիբանանի մէջ գործող հայ տպարաններուն, թէ ինչպէս կը գտնան անհիները հայ գիրը ու թերթ ապագրող ապարանները:

Հայ տպարաններուն մէջ երկու՛ հայատառ Պէյրութի մէջ իսկ է մէկ երթորդի: Վաղը այդ պիտի գոնէ անհետանայ:

Մ'վ կը մտածէ այս մասին:

Տպարաններ ունինք ու գրաշար չունինք: Գեղակառոյց դպրոցներ ունինք եւ ուսուցիչներ չունինք: Վաղը, եզած գրաշարներն ալ ինչպէս իրենց առաջ չտեր, մէկիկ մէկիկ, աչխատ թափուր տեղերուններ նման կ'իյնան, այսինքն կը մեծնին դէպի հեռուներ՝ յանուն կենսապահովութիւն, կամ կը գոհան կոչկոց ու ռակիքիչ, քանի կը տեսնեն թէ արհեստաւորը (մ'թէ իրենք արհեստ չէ՜՜՜) կը չահի իրենց չահածին կրնայ ապրիլ ու եռանգաբեր:

Ջնջինք ուսուցիչներու մասին, հա՛յ ուսուցիչներու, որոնք 40-50 տարի ծառայելէ ետք ազգին, միւռ մեռնին աղքատութեան սանդխամարին վրայ ու իրենց գործը չըկարողանալով փոխել, վաղը մէկ առ մէկ պիտի հեռանան այս աչխարհէն տրամութիւն մը չպակած:

Օր մը, Հալէպի Սիւէյմանիէի մայթին վրայ հանդիպեցայ քառասնամեայ հայ ուսուցիչի մը, որ իր մէկ աչակերտին հարց կուտար թէ ինչ գործի պիտի հետեւի: Աչակերտը, գրասէր եւ գրել փորձող տղայ, պատասխանեց.

– Պարոն, որոշած եմ ուսուցչութիւն ընել (կրնար ըսել, գրաշարութիւն պիտի ընեմ):

Այդ ուսուցիչը իր ուղիղ ձեռքի ափերուն գրչատիպը կը գրկեկոր ալէ լայէին:

Ինչ ընել: Միայն պոռա՞լ բեմիրէն թէ պայքարինք ազգապահպանումի համար: Միայն ճաե՞ր խօսիլ: Իսկ ո՛վ պիտի գոնէ ճարը այս ուղիթեղի առացած աերեւոյթներուն: Լսե՛ք, ո՞վ:

Թերթերը իր կողան երբեմն, էջերու ծաւալը կը փոքրանա, տարի մը բացառիկ յոյս չի տեսներ, ու յանկարծ յայտարարութիւն մը իր կարգանիք թերթին չորրորդ էջին վրայ, ուղղուած բնթերցդին. «Մեծ ենկական խանգավրումի մը պատճառաւ···»:

Մի հաւատաք, գրաշար չըկայ, էջագրող չկայ, տպագրող չկայ:

Ինչո՞ւ: Լաւ չեն վճարուիր մեր գրաշարները, տպարանի մեր տէրտերները, մեր ուսուցիչները:.

Առանց գիրքի ըսէք, հայապահպանում կ'ըլլա՞յ: Առանց օրաթերթի, ըսէք, հայապահպանում կ'ըլլա՞յ: Առանց ուսուցիչի, հայապահպանում կ'ըլլա՞յ:

Վերջերս, հայրենական լեզուաբան, երկաբամեայ նուիրեալ դասախօս՝ Ռաֆֆայէլ Իսխանեանը յօդուածի մը մէջ կ'ըսէր թէ հայ ժողովուրդ ըսել է հայերէն լեզու: Եթէ չգործածենք հայերէն լեզուն ուրեմն հայ չենք:

Մարդ երբ չի գիտեր իր լեզուն, երբ չգիտնալով լեզուն չի կրնար ըմբռնել իր սեփական ժողովուրդին մտաւորական արժէքները, չի կրնար ապրիլ խայտանքը Մեծարենց, Վարուժան, Զարենց ու Սեւակ կարդալու, ինչպէ՞ս ինքզինք հայ պիտի զգայ: Եւ հասնելու համար այդ բոլորին, չէ՞ որ հայ տպարանը պէտք է բանի, հայ գրաշարը աչխատի, հայ ուսուցիչը չարունակէ Մեսրոպին գործը:

Բայց ինչպէ՞ս:

Մինչեւ ե՞րբ համառարած այս անառարերութիւնը:

Գիրք մը կը յանձնես տպարան ու կը համաձայնիս երեւոյթէն առնուազ գործը ապուած, վերջացած: Կ'անցնի տարի մը, երբեմն երկու եւ աւելի, կուգաս տպարան ու կը գտնես գործը անառարտ: Գառնա՞ռը: Մեր գրաշարը դադրած է աչխատելէ:

Բայց կ'ըսես, միթէ տարիքի եւ երիտասարդ գրաշարներ ալ կային: Անոնց մէկ մասը ճամբորդած են, մէկ մասը գացած ռակիքչութիւն կ'ընեն···:

Ցնո՞ղ: Այսպէս է: Օր մը երեկոյեանութիւն չկայ, օր մը տպագրիչը չի գար, օր մը էլեկտրականութիւն չկայ, օր մը գրաշարը, եւ այսպէս՝ գիրքը, հա՛յ գիրքը դատապարտուած է ուղ յոյս տեսնելու:

Նորեր չեն գար: Հայ պատանին գրաշարութիւն սորվիլ չ'ուզեր ինչպէս հայ երիտասարդը չ'ուզեր ուսուցիչ դառնալ:

Ինչ, ո՞վ աղիկ կուտայ գրաշարին եւ ուսուցիչին:

Ե՞րբ հայ գրաշարը պէտք է արժանանայ համընդհանուր յարգանքի, որովհետեւ իր հայ նախնիները՝ Յակոբ Մեղապարտ՝ կը վայելէ այդ յարգանքը գէթ յետմահու: Երբ հայ ուսուցիչը պէտք է արժանանայ համազգային յարգանքի՝ երբ իր նախնիները Մեսրոպ Մաչտոց, առաջին օրէն արձակական ու համաժողովրդային յարգանք կը վայելէ, հապա այսօրականները ինչո՞ւ չվայելեն:

Պիտի գայ օրը երբ մեր օրաթերթերը պիտի դադրին··· մեքենաներու խանգարումին պատճառաւ: Պիտի գայ օրը երբ մեր դպրոցները փակել ստիպուինք հայերէն լեզուի ուսուցիչներու չգոյութեան պատճառաւ:

Զարաբաղ-Արցախը այո, մերն է ու մե՛րը պիտի մնայ: Բայց ինչպէ՞ս: Մեր լեզուն սորվելով, մեր թերթերը անդադրում սպառով, հայ գաղութը կանգուն պահելով:

Եւ որպէսզի գիրք ու թերթ յոյս տեսնեն, պէտք է հասցնենք հայ գրաշար ու հայ տպագրիչ: Ու հայ գրաշար ունենալու համար անհրաժեշտ է ունենալ հայերէն լեզուի ուսուցիչ, ոգի ներչնչող հայ:

Վաղը չենք ունենար ոչ միայն օրաթերթ ու գիրք այլ նոյնիսկ հարանեաց քարթերը անգամ մեր մայրենի լեզուով տպագրող արհեստաւոր:

Առիթով մը, կիպրոսի մէկ դասախօսութիւն մը տալու հրաւիրուած էի, կազմակերպողները կ'ուզէին տոմսակով մը իրագեկ դարձնել ժողովուրդը: Հայ տպարան չկար, ուստի, լաւ ձեռագիր ունեցող հայ երիտասարդ մը գրեց յայտարարութիւնը եւ այդ գրութեան քլիչէն տպուեցաւ անգլիատառ օրաթերթի մը մէջ որպէսզի թերթին հայ ընթերցողները բարեհաճին դասախօսութեան ներկայ գտնուելու:

Այսօր կիպրոսն է այդպէս, վաղը կարգը Զրեանային է, աւելի ուշ Սուրիա-Լիբանան:

Որպէսզի հոն չհանդիպինք այսօրուան պէտք է մտածենք միլոցներու մասին:

Ապահովենք մեր օրաթերթերուն անխափան հրատարակումը: Այսինքն՝ պատրաստենք երիտասարդ գրաշարներ ու տպագրիչներ: Անոնք գոհոլութիւնները ըրած են: Անոնցմէ մէկ քանին դուն օրերուն հանդիպեցայ: Ըսին ինծի թէ թողուլ հեռանան կ'ուզեն գրաշարական արհեստէն, բայց կը մնգնան հայ թերթին, թէ իրենք ալ պարտական են հայ ազգին: Բայց, թէ ամէն ինչ կրակի գին է, թէ իրենք պատրաստ են ընանիք պիտի պահեն, պիտի ապրին:

Ապրին ձեզի պէս մտածողները, սիրելի տղաք: Մի՛ հրաժարիք հայ թերթը չարկել: Հայ թերթը մեր քթնոտնին է, բայց ձեզի համար ալ քթուածին պէտք է, ազգն ալ ձեզ պէտք է մտածէ, պահէ:

Այս բոլորին արմատը սահման հայ գաղութն է որուեղ ուսուցիչներու համար վերկոր մտահոգութիւններ կը պատրաստենք, չնորհատրագրեր կուտանք:

Այդ բոլորը լա՛ւ, բայց գի՛չ է: Անհրաժեշտ է նիւթական բարօրութիւն:

Եկէք, բոլորս խօսքն ու գիրէն անդին անցնինք, գործնականացնենք մեր մտածումները պահենք մեր գրաչարները, պահենք մեր ուսուցիչները մեր հայեցիութեան հիմերը:

Հայ գրաշար եւ հայ ուսուցիչ, դուք ալ ձեր կարգին ոչ թէ հրաժարեցէք ու մեկնեցէք, ոչ թէ աչխատանք փոխեցէք կենսաչահովութեան համար, այլ պայքարեցէք աւելի լաւ վաստակի մը համար եւ չպիղ կէ դիրի ձեր պայքարին մէջ:

Եկէք, ազգովին լուծենք այս խիստ կարեւոր հարցը – հայ մամուլը, հայ գիրը, հայ դպրոցը պահելու, պայքարի մեր հայկականութիւնը պահելու հարցերու հարցը, որուն համար գարերով պայքարած ենք ու գարերով ալ պայքարելու կամքը ունինք:

ԹՈՐՈՍ ԹՈՐԼԱԿԵԱՆ

Պէյրութ, 27 Յուլիս 1988

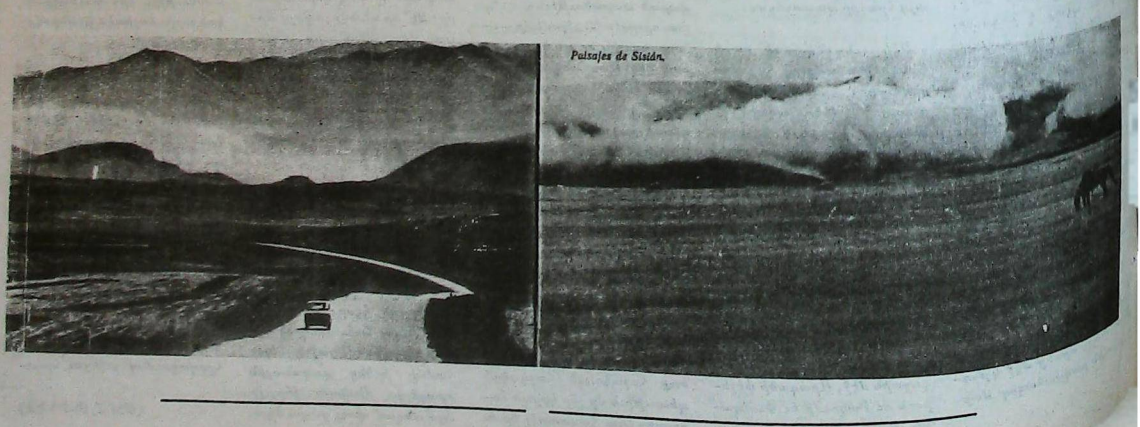

Paisajes de Sisián.

ՀԱՅԱՀԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ԱՐՏԱԳԱՂԹԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԷՆ

կատարուող
ներէն ներս
ին ալ քառորդ դա-
ին սփիւռքահայ
ին մէկ կատար-
ժերուն՝ Մինչեւ
ի եւրոպա եւ
Ամերիկա: Նոր
իքի մը հեռանը-
առնչորդուող
ներու հոսքը, որ
60ական թուա-
սկիզբը, ցարդ կը
ին: Ցնծք ժխտեր
ան այն պայմաննե-
կը տիպեն մինչեւ-
հայկական գա-
զանգուածներ,
ին իրենց տունն ու
այց դժբախտաբար
որդի այս նոր գաղ-
ն են, որոնք գա-
ւքի դեր կը խաղան
ական մօտաւոր թէ
ազգականներու
ութեան զգացու-
ներով, իրենց ապ-
րած նոր կեանքի բարիքները
խոչորացոյցով անոնց ներկա-
յացնելով, ինչ որ յաճախ չի
համապատասխաներ իրակա-
նութեան:

Հեռաւոր Թմբուկի ձայնե-
րէն չկացած՝ Հայաստանէն
արտագաղթող կարեւոր թիւով
հայեր միացեալ Նահանգներ
հաստատուելէ ետք, կ'անդրա-
դառնան իրենց գործած սխա-
լին, յաճախ կը գժտուին զի-
րենք քաջալերած ազգականա-
կան կամ բարեկամական շըր-
ջանակներու հետ, եւ այս ան-
գամ իրենց դժգոհութիւնը
կ'ուղղեն նոր երկրին պայ-
մաններուն դէմ: Ցաւով
կ'անդրադառնան – երբ արդէն
չատ ուշ է – որ անհատական
ազատութիւնը եւ ճակատագիր
որոշելու իրաւասութիւնը՝ ա-
նանց վերջն պարտադրուած
սահմանափակումներու, ան-
պայման գիրենք չեառաջնոր-
դեր դէպի երջանկութիւն այն-
պէս ինչպէս կ'երազէին:

Ինչ որ սակայն ամէնէն ա-
ւելի կը մտահոգէ մեզ այս նոր
երեւոյթին առնչութեամբ,
Հայաստանէն կատարուող
արտագաղթին օտար շրջա-
նակներու կողմէ տրուած քա-
ջալերանքն է, քաղաքական
յեղին նպատակներով: Գնա-
հատելի կը գտնենք Ռիչըն-
Կորպայով երկխօսութեան
արդիւնքները, որոնց ամէնէն
յատկանշականներէն է Մ.
Միութենէն արտագաղթել ու-
զող օտար փոքրամասնու-
թիւններու տրուած թոյլըտ-
ւութիւնը՝ Մոսկուայի կողմէ,
յատկապէս հրեաներու նկատ-
մամբ: Այս նոր կացութիւնը
պատճառ կ'ընծայէ հը-
րեայ ծագումով սովետ քա-
ղաքացիներուն, որ ներգաղ-
թեն իրենց հայրենիքը՝ Իս-
րայէլ եւ իրենց ճիգերը ի գործ
դնեն այսուհետեւ զայն չէն-
ցրնելու համար: Դժբախտա-
բար, այս կարգադրութիւնը
առիթը կուտայ հակահայ, օ-
տար քաղաքական շրջանակ-
ներու, որպէսզի մարդկային
իրաւունքներէ ճառելով՝ հա-
յերու արտագաղթը գործնա-
կանացնեն: Քաղաքական այդ
մութ ուժերը, միլիզգային
«մարդասիրական» կազմա-
կերպութիւնները «քարիք»
կ'ընեն մեզի, մեր հայրենիքի
պարպելով իր հայ բնակչու-
թենէն, երբ այնքան կենսա-
կան է մեզի համար թուական
աճը մանաւանդ այս օրերուն,
երբ կը խօսինք ներքին հոգե-
րու վերազարձին մասին:

Մենք ներկայ Հայաստանը
միշտ նկատած ենք կռուանը
հայ դատին ու կորիզը՝ մեր
ամբողջական հայրենիքին, որ
պիտի իրականանայ բռնա-
գրաւեալ հողերու ազատա-
գրումով: Քաղաքական հան-
գրուանը, զոր կը դիմագրա-
ւենք այսօր, չատ աւելի բարե-
նպաստ է մեր դատին, քան
անցած տասնամեակներուն:
Բայց ահա, այս ճակատագրա-
կան հանգրուանին, մենք ենք
որ մեր ազգային չահերը ոտ-
նակոխ կ'ընենք, հայրենալը-
քումի ճամբան բռնելով ան-
պատասխանատու կերպով:

Ամերիկեան սքէյր տի-
փարթմընթի «Ջերմ հոգածու-
թիւնը», որ հայերը թողուն ի-
րենց հայրենիքը հաստատուե-
լու համար միացեալ Նա-
հանգներ կամ այլուր, համա-
ձայն իրենց ազատ կամքին,
կը ձգտի ականահարելու մեր
հասաքական ճիգերը ի խնդիր
հայ դատի արդար լուծման,
մեր հողերու վերազարձին:
Ցմոռանանք որ նոյն այս սքէյք
տիփարթմընթի է, որ անտե-
ղիտալիօրէն կը յամառի չը-
ճանչնալ հայկական ցեղաս-
պանութեան իրողութիւնը եւ

(ԾԱՐ.Ը 14-ՐԴ ԷՋ)

ՀԱՅԸ՝ ԿԱՄ ՍԽԱԼԱԾ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ո՞ վ նշանաւոր ասաց-
ոյթ շարժին պէտ է
ձայու ճակատագիր»
ած բանաստեղծ Պետ-
ոյեանի երգած «Սեւ
ւչերը» կը վերաբերի
ան: Հանգուցեալ
ըսէր թէ «աղ չուն
ը», ես կ'ըսեմ որ «աղ
ամայն հայութեան
որուն բարեկամու-
կը դիմադարձուի քըշ-
եամբ, որուն բարե-
ութիւնը կը փոխա-
արակամութեամբ, ո-
ղդար իրաւունքը կը
ի չկամութեամբ եւ
եամբ: Արդեօ՞ք Հայե-
ած է նմանին հին հար-
ոցնի դատապարտուած
ոյատելու եւ սուսիկ
միայն անկիւնը նըս-
ւ սպասելու ամուսնոյն
ոյնը կատարելու:
ոյնին համահաւասար
ւնքներով օժտուած Հա-
ը արդեօ՞ք ցմիշտ
լու ի փառս փերես-
ւյն: Արդեօ՞ք Հայաս-
ւարապող դեռ պէտք է
տիրապետութեան
ակ ժամանակը վեր-
ար «երօնիկս հայհո-
ւնութիւնէ կու տար Հա-
ւ ու լլկելու: Հայրս
ի ունի», կ'ըսէր կարգ
ց համար եւ կ'աւել-
ւքէ խելքը լաւ բանե-
ւնի գործածէ»: Փե-
ւրկամ ալ լաւ բան մը
ն, եթէ ժողովուրդնե-
ւ արդարութիւն հաս-
ւ ձառայէ: Ընենի մը
ւ ու յարդարանքը
ւ արդէն կ'ունենան, եթէ
ւրդարութիւններ չը-
ւ, ինչ էլ որ չընենք մեծ
ւ ինչը դրուած

սխալներ գործուած են: Շեղիը
փլուզումէ պահելու համար
պէտք է սրբագրել հիմնական
սխալները եւ այսպէսով մեղ-
մացնել կամ վերացնել ներսը
ապրողներուն մղձաւանջը,
վախը, անձկութիւնը: Բայց
ճանի որ շատ վաղուց հայու-
թիւնը վարժուած է այս տե-
սակ կեանքի, պիտի շարունա-
կէ տոկալ, ապրիլ, շատնալ:
Աքսորի ատեն, երբ Համա ֆա-
ղաթը կը գտնուէի ի շարս ու-
րիշ բազմահազար տեղահան-
ուած Հայերու, ի տես ժողո-
վուրդին թշուառ ու անտէր
վիճակին, պատուիրի մը, ո-
րուն անունը չեմ յիշեր, ը-
սաւ. «Ես այլեւս յոյսս կտրե-
ցի այս ժողովուրդէն»:
Ուինսթըն Զրչիլէն ալ նման-
օրինակ յայտարարութիւն մը
կարդացի դեռ վերջերս: Իսկ
Թուրքը արդէն հայութեան
հաշիւը փակուած կը նկատէր.
բայց հայութիւնը իր վերջին
խօսքը չէր ըսած եւ ոչ ալ ներ-
պարգած: Շատ
շուտով ցնցոտիները փոխա-
րինուեցան նոր հագուստնե-
րով, թիթեղաշէն տուները ե-
ղան քարաշէն, կրպակները
վերածուեցան շքեղ խանութ-
ներու, դպրոցներ, թերթեր եւ
միութիւններ եւ ինչ որ կը
յատկանշէ կենսալի ժողո-
վուրդ մը ի յայտ եկան այդ
աճսորեալներու սերունդին
մէջ: Հազիւ տասնամեակ մը
եւ ահա նոր բժիշկներ, ա-
տամնաբոյժներ, փաստաբան-
ներ, դեղագործներ, վաճա-
ռականներ եւ վարպետ գոր-
ծատուրներ ոտքի ելան: Թուր-
քին, Զրչիլին կամ պատուե-
լիին գուշակութիւնը չիրակա-
նացաւ եւ այս դեռ անտէր
Սփիւռքն էր: Ինչ կը վերա-
բերի Հայաստանին, զօրացաւ
հոգեպէս, բարոյապէս, տըն-
տեսապէս եւ պետականօրէն
որքան որ պայմանները կը նե-
րէին, եւ երբ Բ. համաշխար-
հային պատերազմէն վերջ, ո-
րուն յաղթանակին համար նը-
ւիրեց իր լաւագոյն զաւակնե-
րը, լայն բացաւ իր դռները,
ընդունեցաւ տասնեակ հազա-
րաւոր ներգաղթողներ եւ աւե-
լի ուշ հայ եւ օտար ուսանող-
ներ որոնք ուսանեցան հայկ.
համալսարաններու մէջ: Հա-
յաստան հայ եւ օտար գրասա-
շերտիկներու լիաբուռն բաշ-
խեց իր բնական եւ գեղար-
ւեստական բարիքը. իսկ աճ-
սորական Սփիւռքը շատոնց
թօքսփած աճսորականի շա-
պիկը, հարստացաւ, զօրացաւ
եւ սկսաւ բերել իր դրական
օժանդակութիւնը Հայաստա-
նի իր եղբայրներուն: Հիմա
Սփիւռքը կայուն վիճակ մը
ունի, նախանձելի վիճակի մէջ
է, տնտեսապէս զօրաւոր բայց
միշտ ենթակայ ներքուկ ջար-
դին: Բարեկամ մը ունիմ, ո-
րուն հայրը իրեն սա պատգա-
մը կտակած էր աճսորի մէջ:
«Ցղաս եթէ ողջ մնաս, Թուր-
քէն վրէժս ա՛ռ». բարեկամս
դեռ ողջ է, հարուստ, դիրքի
տէր, բայց մինչեւ ե՞րբ պիտի
սպասէ հօրը վրէժը լուծելու:
Դրամը իր գէնքն է· վրէժ լու-
ծելու ձեւերէն մէկն ալ օգնել
է դպրոցներու, նկեղեցւոյ եւ
համայն հայութեան: Ով որ
ունեւոր է, ի՞նչի կը սպասէ,
կը սպասէ որ մահը գայ եւ
դարմանը հովի՞ն տայ: Աւելի
լաւ չէ՞ ժամ առաջ կարգա-
դրութիւններ ընել որմէ օգ-
տուին Հայն ու հայութիւնը,
Հայրենիքն ու Սփիւռքը:

Վերջերս այցելեցի Լիզպո-
նի մէջ Կիւլպէնկեան թանգա-
րանը: Հայկական եւ Հայու
սեփականութիւն այս հաստա-
տութիւնը մէկ դարու կեանք
մը միայն կրնայ ունենալ, որ-
մէ յետոյ սեփականութիւնը
պիտի դառնայ Փորթուկալի
կառավարութեան: Այժմէն
արդէն ոչ ժառանգորդ կայ,
ոչ հարցնող – փնտռող: Լալս
կու գար դիտելով ցուցադըր-
ւած հազուագիւտ եւ անգու-
գական գլուխ գործոցները ո-
րոնք օր մը օտարին պիտի
մնան: Ինչո՞ւ այս թանգարա-
նը Հայաստանի մէջ չըլլար
Բայց տեսէք թէ անհնատես-
ութիւնը ո՛ւր հասցուցած է
մեզ:

Հայութեան գոյութիւնը
հիմնականօրէն պէտք է կապ-
ւած մնայ Մայր Հայրենիքին:
Հայաստանը էջմիածինն է,
Հռիփսիմէ վանքը, Գեղարդ եւ
Գառնի, Տաթեւ եւ Խոր Վի-
րապ, Արարատ եւ Արցախ:
Վտիտ վիճակներ եկեր եւ անցեր
են: Հայ ժողովուրդ եւ Հա-
յաստան կը մնան: Ո՛չ, ենիչէ-
րիներ, ո՛չ կարմիր Սուլթա-
նը, եւ ոչ ալ Ստալին եւ Բերիա
չեն կրցած ընկճել զայն:

Հայը յաւիտենական է:

ԳԷՈՐԳ ՊԱԳԷՐՃԵԱՆ
«ԾԱՒԱՋ»

ԱՐՏԱԳԱՂԹ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ

(ՇԱՐ. 18-ՐԴ ԷՋԷՆ)

քանի տարիներէ ի վեր բացայայտ ճնշումներով կը ձախողեցնէ հայկական բանաձեւին ընդունումը Քանկրէսին մէջ: Ակնասիրկ անգամ մը եւս խաղալիք կը դառնանք քաղաքական կրկէսի վարիչներու ձեռքը, որոնք հետեւէն հեռաւոր՝ բայց ազդու ձեւերով, արտագաղթի խուճապային հոգեբանութիւն մը ստեղծած են Հայաստանի ժողովուրդին մօտ:

Ներկայ կացութիւնը աւելի լուրջ հանգամանքներ ստանալէ առաջ, հարկ է որ մենք՝ սփիւռքահայերս ամրիթապէս գործի լծուինք, մեր կարելիութիւնից սահմաններուն մէջ հայրենիքէն արտագաղթի ուռճոյն տագնապը դիմագրաւելու: Ջենք կրնար ձեռնածալ նստիլ կամ փիլիսոփայական դատումներով չքմեղանքներ որոճալ կամ կամաւորի յուսալքումով այժմէն իսկ ապագային մասին ծրարական կանխագուշակութիւններ ընել:

Նախ եւ առաջ, պէտք է դադրի սփիւռքէն, մանաւանդ Լոս Անճելըսէն կատարուող արտագաղթի ի նպաստ ուղղակի կամ անուղղակի ազիանանքը՝ ժողովուրդին որոշ շարքերուն կողմէ = նոր արտագաղթեցիկներ, պատեհապաշտներ, ինչ-ինչ նպատակներով հայրենալքումի ջատագովներ – որոնք, թերեւս անգիտակցաբար, հակահայ քաղաքական ուժերու քաղցքին ջուր կը հայթայթեն: Մեր ամէնէն դժբախտ օրերուն, մեր տառապանքին հանդէպ անտարբեր մնացող քաղաքական շրջանակներ, յանկարծ հրապարակ իյած են մեզի փաստերի ընելու, ճնշման արիւնահեղութեամբ՝ արտագաղթող, մեր հայրենիքի գոյութեան պատնէշով:

Երկրորդ, սփիւռքահայութիւնը այսօր կը գտնուի, ընդհանուր առմամբ, բարգաւաճութեան նախանձելի դիրքի մը վրայ, մանաւանդ Միացեալ Նահանգներու մէջ: Ունինք բաւականաչափ մեծահարուստ բարեգործներ, որոնք սփիւռքի մէջ տարբեր արիթիներով վեհանձնօրէն տըւած են այս կամ այն նպատակի իրագործման՝ սփիւռքի զանազան կարիքները հոգալու մտահոգութեամբ: Նաեւ, անոնք յարաբերաբար քիչ արիթներով, յանձն առած են հայրենիքի յուշարձաններու, վանքերու նորոգման ծախսերը: Առեն է հիմա, որ Հայաստանին անտեսապէս օգնելու, իր այժմէական կարիքները հոգալու ջղրձական ծրագիրներ մշակենք: Մեր դարաւոր պատմական քարէ ժառանգութիւններու պահպանումը անկասկած առաջնահերթ կարեւորութիւն գգեցող հարց մըն է:

Սակայն, նոյնքան եւ աւելի կենսական է ապրող ու չնչող հայ ժողովուրդի անմիջապէս հետ կապ ունեցող խնդիրներու քննարկման եւ լուծման հարցը. ասիկա կարելի է իրականացնել ժողովուրդի առօրեայ կենցաղին բարելաւման նպաստող ձեռնարկութիւններու իրականացումով, առեւտուրի եւ գործառնութիւններու աշխարհին մէջ փորձառութիւն ունեցող սփիւռքահայ մասնագէտներու ներգրաւումով: Այս ձեւով կարելի կ'ըլլայ Հայաստանի ժողովուրդի կենսամակարդակի զարգացման նպաստել, ապահովելէ եւ յառաջդիմութեան աւելի նպաստաւոր պայմաններ ստեղծել, ինչ որ կարելւոր չափով կրնայ չէզոքացնել արտագաղթի լոգունքներուն մոլորեցուցիչ հրապոյրը:

Վերջին խօսք մըն ալ ունինք հայրենի պետական շրջանակներուն: Ցաւակ է, որ կորպաչովեան նոր քաղաքականութեան բերմամբ, փոխանցման շրջանէ մը կ'անցնի ամբողջ Սովետական Միութիւնը, որմէ անշան չի կրնար մնալ Հայաստանը: Ասիկա ստեղծած է անորոշութեան հոգեվիճակ մը հայրենիքի կառավարութեան ու ժողովուրդին մօտ: Անցեալի սըխալներ կը մատնանշուին, լուծումներու մասին առաջարկներ կ'ըլլան, սակայն, ո՛չ միայն գործնական, դրական քայլեր չեն առնուիր նպատակելի չափանիշով, այլ ներքին հակամարտութեան տենդով վարակուած կը թուին ըլլալ պետական բարձրագոյն շրջանակները: Այսպիսի միտեան հոգեվիճակ մը կը մասնատէ մեր ուժերը ու մենք չենք կրնար պետական համաղրուած ճիգերով՝ աւելի բարձր պետական մարմիններու մօտ արդիւնաբեր ազխատանք տանիլ ի նպաստ մեր ազգային նպատակակէտներու իրագործման, որոնցմէ ամէնէն հրատապն է այդ օրերուն՝ Ղարաբաղ-Նախիջեւանի հարցը:

Վստահ ենք, որ մտուղը չուտով պիտի փարատի ու պիտի կարողանանք աւելի յստակ տեսնել, որպէսզի գիտնանք ճիշդ նախապատրաստութիւն տալ այն հարցերուն, որոնք մեր ապագային հետ կապուած են, եւ որոնց իրագործման համար հարկ է որ սփիւռք – հայրենիք համագործակցութիւնը ըլլայ ամբողջական:

Բայց պէտք է արագ չարժինք, արիւտալի անակնկալներ խուսափելու համար:

«ԱՊԱԳԱԾ»

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ԿՈՄԿՈՒՄԻՍԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՊՐ. ԿԱՐԷՆ ԲՐՈՒՏԵՆՑԻ ՀԵՏ

(ՇԱՐ. 9-ՐԴ ԷՋԷՆ)

Ս. Միութիւնը համակուած է դեմոկրատականացումի ոգիով, պաշտօնական մամուլը խեղդադիրելով ե՛ւ հայրենի ե՛ւ Արցախի խաղող եւ օրինական ցոյցերը զանոնք ներկայացուց իբրեւ ազգայնամոլութեան ուժեղ դրսեւորում: Եւ երբ Սումկայթի ահեղի ոճերը գործադրեցան, բոլորս կ'անկասկածիլ որ Սովետ մամուլը առարկայական մօտեցում ցոյց տար եւ գոնէ դատապարտէր այս ադերը, իր իսկական համակրութիւնները մէջ: Բան մը որ, ոչ միայն չըրաւ, այլ նոյնիսկ ծածկեց իրողութիւնները: Օրինակ. բոլորս ալ գիտենք որ Սումկայթի զոհերու թիւը 32 չէ, այլ հարիւրատրորներ են: Արդ, կարելի՞ է ենթադրել թէ Սովետ մամուլի, այսպէս ասած, յանգատր պատասխանատուները հաշիւ տալու պիտի ճստին: Ի՞նչ է ձեր պատասխանը:

Պր. Բրուտենց պատասխանելով Քերքիս խմբագիրին հարցումին, յայտնեց թէ ցաւալի է Սումկայթի դէպքը, եւ եթէ նոյնիսկ չատ աւելի է զոհերու թիւը ուշիղ չէ՞ զայն մեղմացնել, նկատելով որ հրաւիրուած էր պահեն երկու ժողովուրդներու զգացումները իրարու դէմ: Ներկայ որ 400-000 հայեր կ'ապրին Ազրբէյճանի մէջ, եւ երկու հանրապետութիւններ դարեր դրացնութիւն պիտի բնեն: Կայ պարագայ մը եւս Քէ՝ ամբոխային արարք մըն էր պատահարը, որ երբեք վերին իշխանութիւնները զայն չէին կարող բաժնել: Ինչո՞ւ չյիշել Քէ՝ ոճրագործներու կարգին գտնուեցան տարբէյճանցիներ ալ որոնք պաշտպան կեցան հայերուն եւ փերկեցին չատերու կեանքը:

Քերքիս խմբագրական կազմէն Վարուժան Ազէյեան արծարծելով Սումկայթի արհաւոյի եւ արիւնալի դէպքը, ըրաւ հետեւեալ ցարդ անպատասխան մնացած եւ չդուռանոած հարցումները.-

– Պր. Բրուտենց, երբ կը խօսուի ջարդի պատասխանատուները պատճառ մասին, ուր, հակառակ պաշտօնական հերքումներուն գոհերու թիւը ոչ եէ 32 այլ հարիւրատրորներ կը հասնի, չենք կրնար ենթադրել, -նոյնիսկ պահ մը ընդունելով թէ իսկապէս 32 հոգի ըլլային ամոնք- թէ այս ամբողջ գործողութիւնը կատարող ոճրագործները երկու անհատներ էին միայն, որոնք կրցան 32 հոգի սպաննել: Ջենք գիտեր թէ ինչո՞ւ եւ ի՞նչպէս այս անտրամաբանական եզրակացութեան յանգած նախնական քննութիւնները ու ձերբակալութիւնները: Նաեւ, կարելի չէ լուրջ ոըակել դատավարութիւն մը, որ ամոնց մասին տուաւ 6 եւ 15 տարուան բանտարկութեան որոշում: Ի՞նչ է ձեր կարծիքը:

Պր. Բրուտենց, նախ ցաւալի որակեց Սումկայթի դէպքը: Ապա ըսաւ Թէ հարցը չէ փակուած եւ քննութիւններն ու ձերբակալութիւնները յառաջ կը տարուին: Իրականութիւնը այն է Թէ խուլիգանները կողմէ եղած ամբոխային արարք մըն էր պատահարը, եւ դժուար էր անմիջապէս ստուգել յանցագործներն ու պատասխանատուները: Ցետագային, այդ մասին տրուած որոշումներուն տեղեակ պիտի դառնաք: Հարցը կը խորացուի Թէ՝ Ատրպէյճանի եւ Թէ՝ պատկան բարձրաստիճան իշխանութիւններու կողմէ:

Երկրորդ անգամ խօսք առաւ Քերքիս խմբագիրը:

– Պր. Բրուտենց, կարելի չէ մեզի համար բաւարար նկատել ձեր բացատրութիւնը, ըստ որում, Սումկայթի ջարդի պատասխանատուութիւնը կը վերագրուի անհնում, անորոշ ամբոխի մը: Որովհետեւ, եթէ ընդունինք այս տեսակէտը, ապա պէտք է նաեւ ընդունինք թէ այս «անպատասխանատու եւ կատաղի» ամբոխը չէր կրնար գործել, յարձակել, կողոպտել ու ջարդել այդ-քան հազար եւ սանձարձակ» տեղւոյն իշխանութեան բերին տակ, առանց այս վերջինիներուն գիտակցութեան: Եւ այս վերջինները չմիջամտեցին, եւ կամ՝ -եթէ ըրին- շատ ուշ էր··· եւ դըժբախտաբար, անօգուտ:

Մեր մտորին վրայ տակաւին թարմ է ցաւը Մեծ Եղեռնին: Գիտենք թէ՝ ինչպէս թուրքը, ևո՛յնպէս՝ Ատրպէյճանի իշխանութիւնները պատասխանատու են: Լաւ կ'ըմբռնենք այս թաքիրին իմաստը: Թուժանը շղթայազերծել, հրահրել, զինել եւ ապա ձեռքերը յուսկ՝ ըսելով թէ իրենք յուր չունին, ամէնը են···: Մեր արձագանգը յուզում (emoción) չէ սոսկ, այլ ազգային իսկականօրէն յուրջ մտահոգութիւն: Իբր հայեր, չենք կրնար յոռ՛ կամ անտարբեր մնալ երբ անդին մեր ազգակիցներուն արիւնը կը հոսի: Աւելի՛ն կը վախնանք ապոնց ապագային համար: Դուռ կրնա՞ք վստահեցնել թէ ուրիշ Սումկայթներ չեն կըրնար պատահիլ յետագային··· տարբեր տեղեր, Սովետ Միութեան մէջ··· տարբեր պայմաններու տակ, երբ առաջիններն իսկական պարագայնելուները չեն ենթարկուած դատավարութեան, ցարդ կատարուած դատավարութիւնը եւ սահմանուած պատիժները հեռու են համոզիչ ըլլալէ: Միւս կողմէ՝ ոեհիր մը չրացայտելով չէ որ ասոր առաջը կ'առնուին, կամ, այլ աւելի ա-հաւոր հետեւանքներու: Ընդհակառակը, պէտք է զայն բերնաւ հանել, մատնանիշ ընելով իսկական դրդապատճառները, ուղղակի կամ ուղղակի պատասխանատուները, դրդող կողմերը, հնականները, մեղսակիցները: Հայ պատժել յանցատրները, բռնաճնշիչները իր յանցանքներուն համաձայն: Հայկական Սդեռնին պատասխանատուները ծածկելով կամ, անկէ հազիւ ետարդ վերջ Հիթլէր ազատրէն ծարիր ենթարկել հրեաներուն առանց մտահոգուելու միջազգային հանրային կարծիքի Այո՛, երաշխիք կայ Դուէ զայն կրնա՞ք տալ մեզի:

Պր. Բրուտենց, ուզուրէր ունկնդրել – ինչպէս բոլոր հարցումներուն – եւ յայտնել Քէ՝ տեղական իշխանութիւնները չենք կրնար պատասխանատու որակել պատահարին համար որովհետեւ կարող չեն այդ բանը ընել: Երկրորդ այսօր վերակառուցման մէջ է բազմատեսակ են անոր գործադրութեան կերպերը: Ինչպէս գիտէք, բոլոր հարցերուն լուծման համար ժամանակ է պէտք: Մեր մտահոգութիւնն է որ վերակառուցումը յաջողանայ բովանդակ Սովետական Միութեան մէջ: Կարեւոր հարցը քննութեան ենթարկուելով է որ կը լուծուի: Միաչինի շրջանին, որուն-ները, դատավճիռները կը տրուէին առանց քննարկութեան: Այդ, պատճառ եղած որ շատ մը անմեղներ եւ տուժեն:

Մենք կը վերջացնենք այս օգտակար հանդիպման մէջեցին եղած զրոյցները, որ եղաւ խիստ մտերիմ մթնոլորտի մը մէջ, եւ ուր անոյշ քի հրահրուեցան բազմաթիւ չհակասն հարցեր, մինչեւ իսկ քաղաքական ընդհանուր տահոգութիւններ, զորս կը յերս կը շահագրգռեն: Այս առթիւ կրնանք միւել այն հարցազրոյցը, որ կը վերաբերէր թուրք ծաւալապատութեան եւ բանակցութիւնների ոչ այժմէականութեան կիսրդին: Ծարթիկի եւ ցուցած խնդրին: Ծարթիկի եւ Քէ՝ բարձրաստիճան եւ Քէ ներ հարցումը ընդդէ չ'նայած կասները հրաւիրեց չ'նայած նորդուրի օդի մէջ եւ գործնական անկարելի խնդիրներ կանացման անկարելի խնդիրներ, ուրոնք, ներու արձագանգուով, որոնք, հեռու կը գտնուին մեր սպասեան գործարքի նպատակներէն գործարքի նպատակներէն ըէն, ըսաւ. «-Արդ, մեր խնդիրն է եւ մանաւանդ Քէն դուրս է եւ մանաւանդ կան հիմք ունի, զոր կարելի չէ որեւէ կերպով բանաձեւել, հրատարակել գիտնալով հանդերձ, որ մէկ ամ մէկ ժամ ժեզ ներկայացնել հնարաւորութեան չհակադրուելու ցուցաբերած ջանքերը, Քիւնը եւ ցտեսութիւն ըսինք իրարու: Մինչ, սրահէն դուրս գալիքին մէջ մեզ դիմաւորեց նաեւ Ս. Միութեան Արմենի Դեսպանը:

ԳՈՐՏՈՊԱ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ԻՐ ԶԱՒԱԿԸ՝ ԱԼԻՍԻԱ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆԸ

(ՇԱՐ. 10-ՐԴ ԷՋԷՆ)

...մբը։ ...ղմնդխութեան աւարտին, ...մբ մը Հ.Բ.Ը.Մ.ի մա-...ներ ծաղկեփունջ մը ...ենցին Ալիսիային մինչ ...Գարլոս Մխիթարեան, ...ան Հ.Բ.Ը.Մ.ի վարչու-...ան, որուն փոխ ատենա-...է անոր նուիրեց յիշա-...կի նուէր մը։

Յաջորդ օր մասնաւորաբար հրաւիրուած, եւ Պրն. Խուան Նուրիխանի ընկերակցու-թեամբ՝ Ալիսիա այցելեց Անդրանիկ Ակումբը, եւ անոր սրբազան սարքաւորումները, խօսակ-ցեցաւ ջերմութեամբ, մտեր-միկօրէն, եւ ի մասնաւորի մանուկներուն հետ, որոնց երգած հայ երգերը աշխահ-ցան իր յատուկ դրուատան-քին։

Մեկնումի պահուն, օդակա-յանին մէջ բանաստեղծուհին ստացաւ գորտոպացի բանաս-տեղծ Միկէլ Նուրիխանի "Pé-talos" գիրքը։

Հոս Գորտոպայի մէջ էր որ տեղի ունեցաւ Ալիսիայի եւ Կրասիելայի միջեւ պատմա-կան այն հանդիպումը, որուն մասին գրեցինք արդէն Սար-տարապատի Սեպտեմբեր 7-ի թիւին մէջ։

ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏԸ ԻՐ ՎՃՌԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐՈՎ

(ՇԱՐ. 11-ՐԴ ԷՋԷՆ)

...եան անիւը եւ հայ ժողո-...ը վերջնական բնաջըն-...է փրկուելով, դարձեալ ...Ռուսաստանի հովանիին ...վերաշինեց իր օճախը, ...աստանի փոքր մէկ անկիւ-...մէջ։

...Հայկական Հանրապետու-...ն վերին իշխանութիւննե-...ակէ 20 տարիներ առաջ, ...գնահատելով Սարտա-...ատեան ազգային գոյա-...ութն արժէքը, այլեւ հայ-...ասիրական խոր զգացում-...ով, յաւերժացուցին Սար-...ապատի փրկարար ոգին ...ր հողին վրայ բարձրաց-...ով Սարտարապատի յու-...արձանը, պանծացնելու հա-...հայուն վճռական յաղ-...ակը ցեպասպան թուրքին վրայ։

Սարտարապատը մեր միու-թիւնն ու համերաշխութիւնը նուիրագործող, մեր ամբող-ջականութիւնը միաձուլող մեծ եղելութիւն մը, անջնջելի խորհրդանշան մըն է, ուր հայ ժողովուրդին բոլոր զաւակ-ները, առանց մեծի ու պզտի-կի, առանց սեռի, առանց կը-րօնական ու քաղաքական հա-մոզումներու տարբերու-թեան, անհաւասար կռուի դաշտ փութացին եւ յանուն ազատ ապրելու ու գոյատեւե-լու անկաշկանդ իրաւունքին, իրենց բոսոր արիւնը մատու-ցին հայրենիքի զոհաբերու-թեան խորանին առջեւ։

Հայ ժողովուրդը յաւէտ ե-րախտապարտ է Սարտարա-պատի, Բաշ-Ապարանի եւ Ղարաքիլիսէի դիւցազնամար-տերու հրամանատարներուն թէ աշխարհազօրայիններուն, այդ ճակատագրական օրերու ազգային-քաղաքական անշա-հախնդիր ղեկավարներուն թէ գիւղացիներուն, որոնք ամ-բողջական նուիրումով մաս-նակցեցան գոյամարտին։

Եւ հիմա, 70 տարիներ ետք, ոչ միայն երկիւղածութեամբ կը խոնարհինք մեր մեծ գոյա-մարտի հերոսներու յիշատա-կին առջեւ, այլեւ կ'ուխտենք անվհատ հետապնդել անոնց սրբազան դատը, մեր հողային սուրբ դատը, եւ կ'ուխտենք ի-րենց մեզի կտակած հրաշալի ոգիով իրագործել մեր ժողո-վուրդին մեծ երազը։

ՆՈՐ ԱԼԻՍԻԱՆ

(ՇԱՐ. 10-ՐԴ ԷՋԷՆ)

...պիտի ըլլան մեր Ազգին։

Ցաճախ՝ Մարդկային տկա-րութիւնները - Նախանձը (ըստ չինացիներու վատա-գոյն հիւանդութիւնը), ան-հասկացողութիւնը, տգիտու-թիւնը կամ միջակութիւնը - չե՞ն այն վնասակար գործօն-ները, որոնք կ'արգիլեն որ Արուեստագէտը գնահատուի եւ ճանչցուի գեղարուեստա-կան իր իսկական ծաւալին մէջ, կը կարծեմ թէ այո՛։

Կը շնորհաւորեմ Նոր «Ալի-սիա»ն զոր վերջերս տեսայ։ Կը մաղթեմ իրեն յարատեւու-թիւն իր անդադար բարձրա-ցող ասպարէզին, խնդրելով իրմէ որ շարունակէ տալ մեր Ազգին՝ ինչ որ փաստեց թէ կարող է տալ վեհութեամբ եւ ստոյթ տաղանդով։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԿՈՉ

Ստորեւ հրատարակութեան կը յանձնենք Սփիւռքահայութեան հետ Մշա-կութային Կապի Կոմիտէի Նախագահութեան կողմէ ուղղարկուած խիստ շա-հեկան հրաւէրը ուղղուած սփիւռքեան կեանքի գոյատեւման սատար հանդի-սացող անձերու, կազմակերպութիւններու, խնդրելով որ անոնք իրենց մօտ ունեցած տեղեկագրական եւ աշխատանքային ծանօթութիւնները ամփոփեն, առանձին առանձին թղթածրարներու մէջ, եւ բարի ըլլան զանոնք ուղղարկել հրաւէրին մէջ նշանակուած հասցէին։

Մեծարգոյ Ազգակից

Ինչպէս Ձեզ յայտնի է, հայ ժողովուրդը պատմական հանգամանքների բե-ռումով սփռուած է աշխարհով մէկ: Բնակութիւն հաստատելով այս կամ այն երկրում, նրա զաւակները շարունակել են զարգացնել մեր մշակոյթը, կառու-ցել են եկեղեցիներ, բացել կրթօջախներ, կազմակերպել բանասիրական, հայրենակցական, մարզական եւ այլ ընկերութիւններ, գործուն մասնակցու-թիւն են բերել իրենց ապրած երկրների ժողովուրդների հասարակական, քա-ղաքական ու տնտեսական կեանքին: Այդ ամէնի հետեւանքով ստեղծուել են փաստաթղթեր ու հոգեւոր մշակոյթի այլ արժէքներ, որոնց կենտրոնացումը հայրենիքում կլրացնի մեր ժողովրդի պատմութեան համապատասխան էջերը:

Մենք ակնկալում ենք, որ Դուք Ձեր կարելին կանէք նպաստելու համար հայրենական այս ծրագրի իրականացմանը: Խնդրում ենք կազմակերպէք եւ Ձեր աջակցութիւնը բերէք, որպէսզի Հայկական ՍՍՀ պետարխիւների վար-չութեան հասցէին առաքուեն առանձին անհատների թէ կազմակերպութիւն-ների գործունէութիւնը ամփոփող արխիւները:

Վստահ եղէք, որ պետարխիվների տնօրինութեանը յանձնուած փաստա-թղթերը համարւում են համաժողովրդական սեփականութիւն եւ պահպան-ւում են հայրենի պետութեան կողմից:

Ի գիտութիւն

ՀՍՍՀ Մինիստրների խորհրդին առընթեր գլխաւոր արխիւային վարչու-թեան հասցէն է. 375033 Երեւան, Հ. Քոչարի 5

Սփիւռքահայութեան հետ
մշակութային կապի կոմիտէի
նախագահ
Կ. Լ. ԴԱԼԼԱՔԵԱՆ

ՀՍՍՀ Մինիստրների
խորհրդին առընթեր գլխաւոր
արխիւային վարչութեան պետ
Պ. Գ. ՍԱՖեԱՆ

ԿԱՐԵՒՈՐ.- Կատարուած ուղղարկումներու պարագային կը խնդրուի երկու տողով տեղեկացնել նաեւ խմբագրութիւնս, բնութագրելով անոնց յատկանիշները:

Կանխայայտ շնորհակալութեամբ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան («Միու-թիւն») Կեդրոնական Վարչական Ժողովը այսու կը հրաւիրէ Մի-ութեան բոլոր իրաւասու անդամները ներկայ գտնուելու 75րդ Ընդ-հանուր Ժողովին, որ պիտի գումարուի ՇԱԲԱԹ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 12, 1988, առաւօտեան ժամը 10ին, Հ.Բ.Ը. Միութեան Կեդրոնին մէջ, *30 Progress Court, Scarborough, Ontario, Canada.*

Ներկայս 75րդ Ընդհանուր Ժողովին համար տրուած միակ հը-րաւիրագիրն է։ Կը խնդրենք հետեւաբար Միութեան իրաւասու անդամներէն, որ անձնապէս ժողովին ներկայ ըլլան վերոյիշեալ թուականին եւ վայրին եւ կամ ամենէն ուշը մինչեւ Հոկտեմբեր 12, 1988 իրենց փոխանորդագրերը, - ըստ հարկին գործադրուած եւ վաւերացուած Հիմնական Կանոնագրի տրամադրութեանց համա-ձայն, - յանձնեն Հ.Բ.Ը. Միութեան Կեդր. Վարչ. Ժողովի Ատե-նադպիրին, հետեւեալ հասցէով.

Armenian General Benevolent Union
Cetral Board of Directors
585 Saddle River Road
Saddle Brook, NJ 07662, U.S.A.

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ներկայացում եւ վաւերացում 1987 տարեշրջանի Միութեան ընդհանուր տեղեկագրին։
2. Ներկայացում եւ վաւերացում 1987 տարեշրջանի Միութեան ընդհանուր հաշուեկշռութեան։
3. Մասնակի ընտրութիւն Կեդրոնական Վարչական Ժողովի։
4. Մասնակի ընտրութիւն Հաշուեքննիչ Յանձնախումբի։
5. Քննարկում Միութեան Հիմնական Կանոնագրին բարեփոխու-թիւններուն՝ առաջարկուած Կեդրոնական Վարչական Ժողովէն։
6. Առաջարկներ եւ թելադրութիւններ։
7. Գնահատանքի բանաձեւեր։

Ի ԴԻՄԱՑ ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉ. ԺՈՂՈՎԻ

Պ. ՍԵԴՐԱԿԵԱՆ
Ատենադպիր

Ա. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Նախագահ

Յուլիս 15, 1988
Սետլ Պրուք, Ն. Ճ.

ԾԱՆՕԹ.- Կը խնդրուի իրաւասու անդամներէն, որոնք չեն կրնար անձնապէս ներկայ ըլլալ Ընդհանուր ժողովին, ի-րենց փոխանորդ նշանակել ուրիշ իրաւասու անդամ մը։

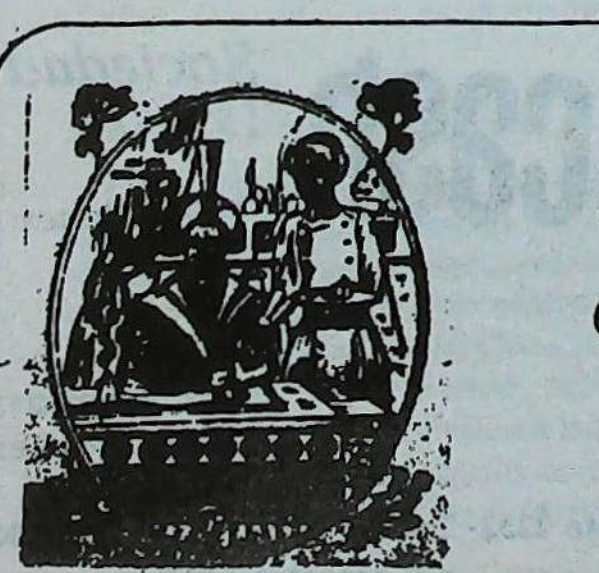

Su café molido
al gusto oriental

Gran Visir

Boedo 510.
T.E.: 97-4763

viene de pág. 8

Triunfo histórico...

Esas fueron las claves de Armenio, aquéllas que permitieron la obtención de otra memorable victoria. Justamente un 11 de setiembre, fecha en que se recuerda al gran maestro argentino, Jorge Ricardo Sarmiento ayudó a escribir una nueva página de gloria en la ya grandiosa historia del Deportivo Armenio.

Próximo adversario: *San Lorenzo de Almagro, como local posiblemente en la cancha de Platense, el domingo 18 del corriente.*

Apostillas: Luego del partido, conversamos con Noray Nakis, Vicepresidente de la Institución y titular de la Subcomisión de Fútbol de Deportivo Armenio quien nos manifestó lo siguiente con relación a la actualización de los contratos: "Casi todos están solucionados. Sólo faltan arreglar los de 5 jugadores, de los cuales Argüeso es quien se encuentra en situación más difícil. Este jugador pretende una determinada suma de dinero, excesiva para el club, razón por la cual ha decidido no integrarse hoy ante Boca al plantel profesional. Por eso, para definir el tema, la Comisión Directiva se reunirá con él durante la próxima semana".

Daniel R. Der Avedissian

Enlace

Silvana Der Avedissian - Adrian Muradian

El sábado 10 de setiembre, tuvo lugar en la Iglesia Catedral de San Gregorio El Iluminador, el casamiento de Silvana Der Avedissian y Adrián Muradian.

Saludamos muy especialmente con este motivo a los contrayentes, y a sus padres Rubén Der Avedissian, Beatriz Balassanian de Der Avedissian, Murad Muradian y Silvia Tcherpachian de Muradian. Así mismo nuestra particular congratulación a nuestro colaborador Daniel Der Avedissian.

Centro Cultural General San Martín

Cabaret de las artes

"Invitación al Vals" es el espacio que tendrá cabida el miércoles 28 del corriente, a las 20.15, en el **Cabaret de las Artes** que, creado y dirigido por la escritora Felisa Kuyumdjian, tendrá por escenario la Sala "F" del Centro Cultural General San Martín. En él, la actriz y cantante Leticia Daneri dialogará con la escritora e interpretará valses como un recorrido por la historia del vals.

Ilustrarán con danza la bailarina Patricia Russo y Hugo Flores.

Bautismo

Luisina Anoush Paclayan

El 3 del corriente, el R.P. Bozoian administró el santo bautismo a Luisina Anoush Baclayan, en la Iglesia Surp Kevork de Vicente López. Fueron padrinos Cristina y Jorge Essayan, y son sus padres María Cristina y Oscar Paclayan, sus hermanitas, Marina y Alejandra, siendo sus abuelos Arpiné Paclayan y Haiganush y Kevork Essayan.

COCINA

Isabel Tchalian

Hagamos pollo

El pollo es uno de los platos que admite la mayor variedad de presentaciones culinarias (a cual más exquisita!). Aquí ofrecemos dos de esas variedades que, bien preparadas, les ganarán elogios.

POLLO STROGANOFF
(4 personas)

INGREDIENTES:

3 tazas de carne de pollo cocida y cortada en dados - 2 cucharadas de manteca - una taza de champiñones, cortados en fetas finas - 1/2 taza de cebolla cortada en juliana - 1/2 diente de ajo picado fino - 2 cucharadas de harina - 1 cucharada de mostaza en polvo - 1 cucharada de extracto de tomate - 1 taza de caldo - 1 taza de crema - 4 cucharadas de jerez.

PREPARACION:

Calentar una olla y dorar en la manteca derretida la cebolla, el ajo y las champiñones. Cocer durante tres a cuatro minutos, incorporándole el pollo, la mostaza y la harina; agregar el extracto de tomate y el caldo, cocinar hasta que se espese la salsa y añadir el jerez y la crema.

Calentar sin dejar hervir y servir con papas "paille" o sobre arroz blanco.

POLLO PARMESANA
(4 personas)

INGREDIENTES:

1 taza de queso rallado - 1 taza de pan rallado - 1/4 taza de perejil picado - 1 diente de ajo picado fino - 2 huevos batidos - 1/2 taza de manteca derretida - 1 cucharadita de paprika - 1 pollo trozado en ocho presas.

PREPARACION:

Mezclar los 4 primeros ingredientes; mojar cada presa en el huevo batido y pasarla bien por la cobertura. Acomodar las presas, sin que se toquen, en una asadera y verter sobre ellas algo de la manteca derretida y la paprika. Hornear por una hora en horno moderado, rociando con el resto de la manteca durante la cocción.

El pollo debe quedar tierno y tostado.

Servir con ensalada verde o de tomates, si se desea.

Periódico Armenio "SARDARABAD" de la ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL
T.E.: 771-2520
Horario de atención: *Lun. a Vier de 10.00 a 19.00 hs*

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 78.836
Director
MIHRAN SARAFIAN
Corresponsalía, receptoría de avisos y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Stepan Chahinian
Av. Coxingui 191 - Ap. 84
CEP. 0579 - Sao Paulo - SP - Brasil
URUGUAY
Dr. Pedro Taniellian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E.: 70-3114 Montevideo

ACCIDENTADOS

Adelantamos hasta A 100.000 por su daño físico o material
Estudio Jurídico EREVAN
Sarandí 461, 2º A TE. 941-9969
atención las 24 horas

EL PROFESIONAL LOS RECETA BARTAMIAN LOS DISEÑA SU HIJO LOS PREFIERE LINEA PIE/RECTOR DE ORTOPEDIA BARTAMIAN

CALZADO CORRECTIVO A PRUEBA DE CHICOS: CALIDAD Y DISEÑO

Calzado Correctivo

Calzado Deportivo

PLANTILLAS CORRECTORAS

Ortopedia Bartamian también las pone a sus pies

ARTICULOS DE ORTOPEDIA EN GENERAL

Descuentos desde el 30% a Obras Sociales.
Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.

ORTOPEDIA DB
Bartamian
Av. Belgrano 1699 Tel. 45-5213 Bs. As.
Av. 7 Nº 1134 Tel. 3-4935 La Plata

COCINA ORIENTAL
Especialidades Armenias
Sra. Valentina TE. 791-2349
-Trabajos sobre pedidos-
Asista a las **clases de comidas especiales armenias,** *que se dictan en Pampa 4992, Capital,* **todos los jueves de Setiembre y Octubre, de 14.30 a 16.30.**
Informes: *TE. 51-1488 y 783-0955*

cash

Sociedad Anónima de Cambio y Turismo
E.V. y T. 431/79
Agente Extra-Bursátil Nº 530
Excursiones Nacionales e Internacionales *Cruceros al Caribe*
Precios Especiales para Viajes a Erevan
(Descuentos a grupos estudiantiles)

Lidia Guezikaraian de Martínez
Directora de Ventas

Cataratas: *excursión 6 días y 3 noches, en bus A 1.190*
Bariloche: *10 días y 7 noches, en bus, desde A 1.990*

Buenos Aires: Sarmiento 2232- Tel. 47-2091/3944/6714/7106 - 48-6826
Mendoza: San Martín 1173 - Tel. 248013-249733
San Juan: Rivadavia y Tucumán - Tel. 223450-222020

IATA 9258857